

căngi, toate acelea care sunt destul de ușoare pentru a putea fi purtate de vânt, sunt de obicei puțin bătătoare la ochi; din contră fructele carnoase, care nu pot fi răspândite decât prin ajutorul pasărilor, sunt de obicei atrăgătoare prin culorile lor, care le fac vizibile încă de departe.

(FAIDEAU).

P. ENCULESCU.

O ISTORIOARĂ DIN VIAȚA UNUI TANAR BRUTAR

Intr'o zi a anului 1791, marele matematic Laplace examina concurenții ce voiau să intre în școala de artilerie de la Metz. Sala era plină de tineri, cari primiseră o învățătură aleasă în școalele statului.

După îmbrăcămintea lor frumoasă și după fața lor îmbujorată, se putea ușor ghici, că erau fii unor bogătași. Ei așteptau în liniște rândul lor la examen. De odată, izbucni un râset la un capăt al sălei, care se întinse numai de cât până la celalalt. Un băiat de țară intrase! Hainele lui erau de pănură cenușie; într'o mână ținea o pălărioară de pâslă, și în cea laltă un bețișor.

Sărmanul băiat era slăbuț, pipernicit, încălțat cu niște postălași cu potcoave și plin de praf, semn că făcuse un drum lung pe jos.

Auzind râsetele el se opri buimăcit, privind în jurul lui.

— «De sigur că te-ai înșelat iubite prietino, de-ai venit aici. Pe cine cauți?».

— «Aș dori să mă examinați și pe mine, domnule profesor», — răspunse tânărul cu o voce nesigură.

Un nou râset izbucni în sală.

— «Bine, zise profesorul, dar cunoști materia ce se cere de programă?».

— «Eu am învățat-o, domnule profesor».

— «Bine, prietino dragă, șezi și așteaptă-ți rândul».

Tânărul nostru merse să-și găsească loc într'un colț al sălei, încurajat puțin de vocea binevoitoare a profesorului, dar auzind într'una în jurul lui șoaptele și râsetele pe înfundate ale celorlalți tineri. Examenul continuă. El se apucă acum să asculte întrebările profesorului și răspunsurile concurenților.

«Știi tot cât și ei», gândi el și curajul îi veni din nou.

La urmă de tot fu chemat și el. Vestea se răspândise prin orăș, și în acel moment sala era plină de curioși, cari veniseră să audă pe tânărul țăran.

Laplace își începu întrebările. Răspunsurile curgeau unele după altele, fără așteptare. Nimeni nu mai râdea în sală. Insuși Laplace se opri mirat, privi cu atenție la el și-l întrebă: — «Cum se numește profesorul tău de matematici?».

— «Domnule profesor, eu am învățat aproape totdeauna singur».

Examinatorul urmă mai departe punându-i întrebările cele mai grele din programă. Răspunsurile erau totdeauna sigure. Examinatorul merse și mai departe, eși din programă și puse întrebări din matematicile superioare. Răspunsurile erau încă și mai bune. Examenul dăinui astfel două ceasuri întregi, fără ca micul Anton (căci așa se numea) să greșească măcar odată.

În cele din urmă, Laplace se ridică de pe scaun veni la el și-l îmbrățișă cu multă dragoste, sărutându-l.

Deodată cu el, se sculă sala întreagă. Toți acei tineri cari dinineasta îl primiseră cu râsete, acum se strânseseră în jurul lui, spunându-i care mai de care o vorbă mângâitoare sau de laudă.

Era în anul 1791, în momentul când împărații Europei declaraseră războiul Franciei, și când armatele lor năvăleau din toate părțile pe pământul ei. Se vedea în tânărul țaran un nou apărător și în geniul lui un razim al gloriei și mântuirii viitoare. După ce fu laudat, fu luat și purtat în triumf pe toate străzile orașului Metz.

«Aceasta a fost cea mai frumoasă zi din viața mea,—» zicea mai târziu Anton.

A doua zi tânărul țaran își luă boata și eși din orașul Metz, îndreptându-se spre satul lui.

Iată-l pe drumul cel mare și plin de pulbere, să-l urmărim cu ochii să vedem încotro apucă,

E pe drum spre Nancy. Are de făcut trei leghe ¹⁾ pe picioare. Calea se scurtează repede sub pasul lui voios. Iată-l în satul său! El urmează cotiturile ulițelor mici și ajunge la o prăvălioară de butar. Acolo locuiesc părinții lui. Ce bucurie are să le facă spunându-le frumoasa veste despre examenul său și despre primirea sa triumfală!

În această prăvălioară își petrecuse până aci viața sa *Anton Drouot* ²⁾. Să intrăm înăuntru odată cu el, și să ne aruncăm privirile cu câțiva ani înaintea acestei zile.

Chiar în această casă, Anton veni în lume, al treilea între cei doisprezece copii, ai părinților săi.

¹⁾ 12 Kilometri.

²⁾ *Anton Drouot* a fost general francez, care a însoțit pe Napoleon Bonaparte în toate bătăliile acestuia din Europa. Napoleon îl numia *înfelșptul mării armate*.

De când avea trei ani, micul Drouot mergea să privească cu plăcere copii care se întorceau de la școală. Intr'o zi chiar învățătorul; auzind bătând la ușa școlei, merse să deschidă și văzu un mic băețuș, care n'ajungea nici până la clanta ușei, și care cerea să-l lase să intre.

— «Și ce vrei să faci la școală, drăguță?».

— «Vreau să fac, ce fac și ceilalți. Vreau să'nvăț!»

— «Ești prea mic copilul meu. Du-te de te joacă!» Invățătorul închise ușa fără a mai asculta pe micuțul care începu a plânge din toată inima.

Cu toate acestea, câteva luni mai târziu, consimți a primi pe Anton. Care i-a fost bucuria și dragostea de învățătură, las pe fie-care să și închipue.

Să nu credeți însă că el avea numai și numai grija cărței, nu, el era nevoit să ducă pâinea pe la clienți și să ajute la lucrul de toată ziua al brutăriei. Lecțiunile și-le repeta în gând, pe drumul către mușterii, în mijlocul sgomotului din brutărie își făcea temele sale.

Seara, din economie, lumina era stinsă de vreme și toți se culcau. Anton rămânea în picioare, și de era cu puțință învăța și la razele lunei. Dimineata se sculau de la ceasurile două spre a face pâinea.

Iată-l și pe micul Anton la lucru, la lumina singurei lămpi, care lumina odăița! Dar câte odată lampa se stingea, înainte de a se lumina bine de zină, totuși micul Anton nu înceta lucru. El se apropia de lumina cuptorului și aci răsfoia cu multă ardoare cărțile lui de studiu.

Intr'o zi, din întâmplare, când el era mai mărișor, mergând să se mai odihnească de munca lui sârguitoare, văzu pe ziduri un afiș, prin care se da de știre, că în curând se va ține un examen la Metz, pentru primirea copiilor în școala militară de artilerie. Intr'un suflet fu acasă și ceru învoire de la tatăl său să se ducă și el să'ncerce. Tatăl său îi dăde voie și șase lei pentru drum și plecă. Astfel ajunse în acea sală în care l'am văzut intrând în mijlocul râsetelor și batjocurilor tuturor și ieșind în mijlocul aplauselor celor, ce cu trei ceasuri înainte îl luară în râs. Odată intrat în armată, Anton Drouot ajunse cel mai bun ofițer.

După groaznica înfrângere a francezilor la Waterloo, el avu fericirea de a strânge sfărâmăturile armatei și a le înapoia în Franța.

Când îmbătrâni și brațul său nu mai era în stare a apăra patria, se retrase la Nancy, lângă familia sa. El refuză pensia ce i se dădea pentru ostenele lui. Cu toată sărăcia lui, el tot găsea mijloace să ajute pe cei mai săraci de cât el. Intr'o zi i se ceru și obolul lui pentru săracii, care nu mai aveau pâine, dar în acel moment nici el însuși n'avea măcar un ban.

Ce să facă?! Din întâmplare privirea lui căzu pe uniformă-i de ge-

neral, care atârnată în cui, nu mai servia acum la nimic. La guler, la umăr, la brațe, străluceau galoanele de aur.

— «Tu ai să fii mai de folos, acum cât ai fost vreodată», zise Anton și luând foarfecele, începu a descoase galoanele.

— «Dar ce faci unchiule?» strigă nepotul generalului.

— «După cum vezi, vreau să dau aceste aurituri la oamenii săraci ca să-și cumpere pâne».

— «Dar nu te gândești puțin la ceace faci, Unchiule? Această haină, care ne va aduce aminte de gloria ta, nu te gândești că va fi pentru noi și pentru copii noștri cea mai scumpă moștenire?»

— «Da, nepoate, tocmai că eu vreau să iau toate aceste galoane, de teamă ca nu cumva nepoții mei să uite, că ei sunt nepoții unui brutar».

Înainte de moarte, Anton Drouot, compară cele două timpuri din viața sa, acela în care trăise'n sărăcie și muncă, câștigând cu mare greutate știința, și celălalt în care trăise în onoruri la curte sau pe câmpul de bătae, văzând cum curgea sângele în jurul lui. Din aceste două lui îi mai plăcea cel dintâiu.

«Eu am cunoscut adevărata fericire»,—scria el,—«în nevinovăția și n sărăcia primilor ani».

«Ceea ce mi-a ajutat mai mult în viață, a fost că nu m'am temut nici de sărăcie, nici de moarte».

FLORIAN D. STĂNCULESCU.

FILEMON ȘI BAUCIS

«Jupiter, părintele zeilor și al oamenilor, aflând că Frigienii au început să se lepede de bunele lor deprinderi ale ospitalității, s'a pogorât din Olimp în chip de om muritor și a dat o raită prin Frigia, cu fiul său Mercur (Hermes) sprintenul sol al zeilor, ca să se încredințeze el însuși de adevăr.

Sosiră însfârșit în valea răcoroasă și frumoasă a unui răuleț, unde-și avea căsuțele răslețe un sătuleț drăgălaș. Fiind seară și ei obosiți de drum se hotărâră ca peste noapte să găzduiască în acest sătuleț. Deoarece înaintea lor se înălțau niște case frumoase și mărețe, care le da să înțe-

leagă că aci locuște un bogătaș, găsiră aci locul cel mai nemerit pentru odihna lor, sperând, că încercarea ce o vor face de a fi primiți va fi plăcută stăpânului caselor și în acelaș timp satisfăcută pe deplin. Hotărâți bătură la poartă.

Stăpânul le deschise, dar se scuza că nu-i poate primi de oare ce chiar în acea seară avea loc o mare petrecere.

Plecară umiliți și bătură apoi rând pe rând la mai multe case.

Nicăeri însă nu găsiră primire, nici adăpost, nici loc de odihnă. Târziu sosiră la o colibioară acoperită cu paie, în care-și petreceau viața o pereche de oameni cucernici; bătrânul Filemon și soția sa Baucis, amândoi veseli, blăjini și mulțumiți în sărăcia cu care se deprinseseră din tinereță. Când cei doi călători se iviră pe pragul colibeii, bătrânul Filemon îi întâmpină voios și-i pofti bucuros să intre, iar prietenoasa Baucis întinse grabnic o învelitoare curată pe lavița de lângă masă și-i rugă să se așeze. În vremea aceea Filemon le făcu călătorilor cuvenitele întrebări, despre rostul călătoriei și despre amănuntele ei, ear harnica-i soție alergă cu pas mărunț și în vârful degetelor la vatră, scoase jăratecul de sub cenușe, așeză în pripă câțiva pumni de surcele peste el și suflă mereu până ce ieșiră limbile de flacări printre surcelele uscate.

Așezând apoi căldărușa de aramă curată pe pirostii, ea se depărtă și iar se întoarse cu un braț de vreascuri luate din grămada de lângă molift, le rupse unul câte unul peste genunche și le așeză frumos sub pirostii, ca focul să prinză putere și să pâlpâie cu lumină deplină.

Când apa din căldărușă începù să țieue, Filemon se depărtă și aduse din grădinița de legume un coș de varză cu foaia fragedă, apoi luă o furcă de lemn și coborî cu ea șunca afumată, care stetea de mult atârnată de grinda cea învechită.

Sprintena soție își suflecă mânecile, își puse șorțul alb și începù să gătească.

Mai înainte ea avea să îplinească o altă datorie de ospitalitate, care trece mai înainte decât toate celelalte.

De un cui bătut în perete eră atârnată o copae ¹⁾ de lemn. Bătrânul o luă și o așeză la picioarele oaspeților, o umplu cu apă rece, iar bătrâna o mai încălzi punând și apă fiartă din căldărușă și o potrivì, așa ca oaspeții să-și poată spăla picioarele.

În vreme ce aceștia își desmorteau picioarele în baia potolită, harnica Baucis tăie o felie de șuncă și o aruncă în căldarea clocotitoare, puse și varză peste ea, apoi așternu un covor peste salteaua de speteze, care era așezată în mijlocul colibeii pe un pat împletit de nuele. Eră vechiu covorul și țesut fără multă măiestrie, dar bătrânii îl păstrau ca lucru de mare preț numai pentru zile de sărbătoare.

Poftiți de bătrânii găzduitori, oaspeții se așezară tigniți pe saltea, apoi bătrâna ridică tremurând mescioara o puse în fața lor și o șterse cu o cârpă curată, unul din picioarele mesei fiind mai scurt decât celelalte, bătrâna mai puse sub el un ciobuleț, ca masa să nu se clatine. Urmă acum ospătarea, după sărăcia casei și după obiceiul locului.

Baucis aduse pe masă mai întâi recituri, — măslina, cireșe, ridichii, brânză și ouă, fie care fel în câte o strachină de lut, iar Filemon veni cu pahare de lemn și cu un ulcior de vin obișnuit pe acolo.

După ce oaspeții gustară fiecare după pofta sa din acestea, bătrâna luă după vatră mâncarea de căpetenie, adică șuncă fiartă cu varză, ai căreia aburi umplură casa cu un miros plăcut și o puse în fața lor, apoi mai aduse, ca încheere a mesei fructe din grădină, nuci, smochine și curmale, prune, mere și struguri de soiuri rare; ba Filimon, aduse și un mare fagure de miere dela stupii săi.

Zei luară din toate cu mare mulțumire și Jupiter era foarte încântat de bună-voința bătrânilor, care se întreceau

¹⁾ Albie sau covată.

să-i pună pe masă tot ceea ce aveau mai bun și se bucurau că oaspeții se simt bine în săracăcioasa lor colibă.

Dar o minune îi puse pe bătrâni în mare strâmtoare.

‘Ulciorul de vin nu se mai deșertă. Oaspeții beau mereu, dar ori și cât ar fi băut ei, ulciorul se umplea dela sine iar la loc.

Baucis, baba, și moșul ei Filemon se uitară cuprinși de sfioasă frică unul la altul: ei deteră cu socoteala, că oaspeții lor nu sunt muritori, ci zei în toată firea.

Neliniștiți de gândul, că nu le-au făcut destulă cinste, cerură umiliți și cu lacrămile în ochi iertare; apoi alergară amândoi să-și îndrepteze greșala prin o jertfă adusă zeilor.

O găscă, care eră singura pasere ce aveau la casa lor, și pe aceasta voiau s-o jertfească.

Zadarnic se opinteau ca să o prindă, căci găscă scăpă din mâinile bătrânului, fugi bătând din aripi prin fața babei și o luă spre zei par-că ar fi voit să caute scăpare la ei.

— «Opriți-vă, — grăi Jupiter cu blândețea lui de ceresc părinte; — ni-e de prisos jertfa ce voiți să ne aduceți.

«Cunoaștem în de ajuns cucernicia și iubirea voastră față de oaspeți. În valea aceasta înzestrată de noi cu toate bogățiile și împodobită de toate frumusețele voi singuri ni-ați dat adăpost și bună ospătare. Ispă-și-vor toți ceilalți păcatul și numai voi veți rămânea curați de pedeapsă, pe care o rânduim pe capetele lor. Părăsiți-vă coliba și urmați-ne».

Bătrânii ascultară cu umilință, își luară fiecare toiagul și plecând în urma zeilor urcară gâfâind poteca serpuită, ce ducea spre cea mai apropiată culme.

Ajunși aproape de vârf, ei se opriră ca stăpâniți de un farmec și priviră înapoi; valea cea largă și frumoasă se prefăcuse însă într'un lac întins și numai coliba lor mai stătea neatinsă pe muchea unui deluleț.

Dar nici că se desmeteciseră din uimirea lor, când coliba cea mică se prefăcù într'un templu măreț.

Paiele învechite se prefăcuseră în acoperiş de aur, care se rezimă pe stâlpi înalţi şi ciopliţi cu măiestrie ; uşa cea strâmtă se lărgise într'o poartă pompoasă şi pământul se acoperise cu plăci de marmoră lucitoare.

«Acum, — grăi iar blândul părinte ceresc, — credincioşule bătrân şi tu soţie vrednică de credinciosul tău bărbat, vă dau voie să-mi face-ţi o rugămintă şi vă făgăduesc că va fi împlinită cererea voastră — ori şi care ar fi ea».

Filemon, bătrânul şi baba lui, Baucis, rămaseră câţva timp pe gânduri, apoi luară înţelegere între dânsii şi Filemon răspunse umilit : «Dorinţa ne este să fim preoţi ai voştri şi să ne petrecem zilele, ce ne mai rămân, păzind templul vostru şi fiindcă viaţa toată ne-am petrecut-o în dragoste şi în unire, să vă înduraţi a rândui, ca în aceeaşi clipă să fim chemaţi amândoi din viaţă la moarte şi nici eu să nu plâng la mormântul soţiei mele, nici ea să nu mă jelească pe mine.

— «Aşa să vă fie !» — grăi Jupiter şi aşa li-a şi fost soarta.

Cât li-a mai fost dat să fie pe pământ, ei au trăit ferţi de suferinţe, împreună, ca păzitori ai templului.

Iar după ce au ajuns bătrâni, de trăiau mai mult cu sufletul decât cu trupul, li s'a împlinit şi cea din urmă dorinţă.

Într'una din zile ei stăteau amândoi în faţa templului şi-şi reaminteau zilele petrecute şi minunile întâmplăte în acel loc. De odată se pomeniră, că braţele, umerii, feţele şi capul li se umpleau de muguri fragezi, cari se desfăşură şi se împodobesc cu frunziş proaspăt. Simţind, că răsuflarea li se perde şi bătăile inimii li se alină, îşi luară rămas bun unul dela altul :

«Rămâi cu bine, soţie !» şopti el.

— «Cu bine !» oftă ea şi glasurile lor se stinseră.

Filemon se prefăcu într'un stejar mândru, iar bătrâna Baucis luă chip de teiu, cu umbra deasă.

Arborii stau și azi în fața templului.

Cucernicii care vin să se închine, au ridicat un mic zid împrejurul lor și le împodobesc mereu crengile cu cununi înpletite de iederă verde.

D. C. RUNCANU.

OGORUL DE GRAU AL MARIEI CELEI ȘCHIOAPE

Acum vreo douăzeci de mii sau treizeci de mii de ani sau poate și mai mult trăiau oamenii și copiii cu totul astfel decât astăzi.

Copii mici nu umblau la școală, nu învățau să citească, nici să scrie, nici să socotească și nu căpătau pèdepse de la profesor, nici părinții nu-i certau.

Atunci v'ar fi plăcut să trăiți și voi, nu-i așa?

Voi ziceți «da», dar ia gândiți-vă că ați fi trăit acum multe mii de ani: pe atunci nu eră încă nici o școală ce e drept, dar nu eră nici lapte bun și cald dimineața, nici pâne sau cornuri.

Copiii trebuiau să-și caute singuri de mâncare în pădure sau pe câmp: mure, ghindă, jir, mere, pere, boabe de grâu și numai după aceea puteau să-și potolească foamea. Vedeți așa că tot astăzi e mai bine, căci aveți în fiecare dimineață până și lapte cât vreți. Nici nu erau grajduri pentru vaci pe atunci și oamenii încă nu mulgeau vacile, ci ele alergau selbatice și libere și nimeni nu aveà o cireadă de vite sau un grajd pentru vaci sau pentru capre.

Știți acum din ce se face pânea și cornurile, cari vă plac atât de mult dimineața? Din făină și făina se face din grăunțe de grâu prin sfărâmare sau măcinare. Asta o face morarul. Cine însă face să crească pe câmp grăul din pământ?

Țăranul. El samănă grăunțe de grâu în pământ și din pământ crește grăul cel verde care se leagănă la vânt.

Cine a fost acel care a făcut cel întâi ogor pe pământ?

Nimeni nu mai știe cine a fost acela, însă eu am să vă povestesc cum îmi închipuesc eu că s'a făcut cel dintâi ogor.

Trăiau odată, acum multe mii de ani, niște oameni într'o peșteră pe un munte. De acolo, bărbații și băeții se duceau ziua la vinat, după urși și după epuri, iar femeile și fetele se duceau să caute mure, fructe și boabe de grâu. Grânele, cari făceau boabe, creșteau sălbatec ici și colo răslețit. Acum odată, pe când femeile și fetile își căutau

hrana la margina pădurei, veni un urs mare. Femeile și fetele fugiră, dar o fată căzù și se lovi așa de tare în cât nu putu fugi îndată mai departe. Atunci ursul o ajunse și o mușcă de picior și ar fi mâncat-o de tot, dacă femeile nu și-ar fi luat inima în dinți și n'ar fi tăbărât pe urs să-l sperie cu bețele lor ascuțite.

Aceste bețe ascuțite le slujeau să dăsgroape rădăcinile și să-și facă loc prin tufișurile dese.

Fata rămase din mușcătură cu un picior stricat pe toată viața.

De aceea nu putea să se mai ducă și ea să culeagă mure și grăunțe, ci trebuia să stea totdeauna în peșteră.

Dar sus lângă peșteră nu erau nici flori frumoase, nici grâu, nici mure care-i plăcuseră atât de mult Mariei. Si fiind-că numai rare ori se putea ducea și ea în vale, unde creșteau ierburile și florile, scoase cu bățul său cel ascuțit floricelele din pământ cu rădăcină și le luă cu dânsa sus pe munte și le îngropă iară în pământ și le îngriji și făcu astfel cea dintâi grădiniță cu flori.

Aceasta făcu mare bucurie tuturor oamenilor din peșteră. Acum, pe când privea Maria cum creșteau florile, îi veni în gând să răsădească și grâu și se duse cu bățul ei cel ascuțit și scoase fire de grâu din rădăcină și atunci văzu pentru întâia oară în viața ei, că la rădăcină atârna un grăunte întocmai cu acele, cari stau în spic unul lângă altul. De aceea se gândi că ar fi de ajuns să pue grăunțele în pământ și apoi va crește din fie-care un fir de grâu. Zis și făcut. Făcu în grădiniță ei de lângă peșteră multe găuri în pământ; puse în ele boabe de grâu, le acoperi cu pământ și așteptă până când căzu ploae și apoi iarăși eși soarele.

Si în adevăr nu trecu mult și eșiră din pământ firișoare vezi, mici și ascuțite și când soarele dădu căldură din belșug crescură și făcură un ogoraș de grâu. Acesta fu cel întâi ogor făcut de mâna unui om.

Maria culese de pe el multe spice și nu mai avea nevoie să se ducă în vale și să caute boabe. Când văzură celelalte fete și femei că Maria cea schioapă ajunsese să aibă boabe mai repede de cât ele, se luară și ele după dânsa, săpară găuri în pământ, puseră boabe în ele, le acoperiră cu pământ și lăsară ploaea și soarele să-și facă datoria lor.

Și iată și din ogoarele lor răsăriră fire de grâu cu spice pline și bogate și acum nici ele nu mai aveau nevoie să meargă în vale și în pădure ca să cate boabe de grâu.

Maria fu foarte lăudată de tineri și de bărbați și tot ce zicea ea se făcea. Nu-i ziceau de cât Maria cea înțeleaptă și toți o iubeau,

numat femeile și fetele nu, căci erau invidioase că Mariei i se făcea atâta cinste.

Și femeile și fetele începură să prigonească pe Maria. O batjocoreau și o ocărau și-i ziceau nu Maria cea înțeleaptă, ci Maria cea urâtă.

Dar Maria nu era urâtă, ci era frumoasă și rumenă ca florile din grădinița ei; ce-i drept schiopata puțin de piciorul de care o mușcase ursul.

Acum, oamenii cari locuiau în peșteri, de jur împrejurul muntelui, aveau și un rege și regele avea un fecior și pentru acest fecior căuta regele o soție potrivită. Fiindcă odată avea să ajungă, regină trebuia să fie frumoasă și înțeleaptă. De aceea merse cu fiul său din peșteră în peșteră spre a cunoaște pe toate fetele din ținut și a întreba pe cea mai frumoasă și mai cuminte, dacă vrea să ia de bărbat pe fiul său. Și regelui nu-i plăcu nici o fată fiindcă cele mai multe erau, ce e drept, frumoase însă când vorbea cu ele vedea că nu erau înțelepte. La urmă ajunse regele și la peștera în care trăia Maria. Femeile și fetele puseră pe Maria să se ascundă înăuntrul peșterii, căci ziceau că e foarte urâtă și că regele avea să spue pretutindeni că în peștera lor sunt cele mai urâte fete și femei. Atunci Maria se ascunse în fundul peșterii ca să nu aibă ceartă cu femeile invidioase și reie. Regele și fiul său veniră și fură ospătați cu mare cinste. Cele mai frumoase mure și cele mai zămoase fructe și cele mai gustoase rădăcini le fură puse dinainte; apoi pâne de grâu și ciosvartă de urs friptă. După ce mâncă fără să se încurce, regele voi să facă puțină mișcare pentru a mistui bine și de aceea cercetă puțin împrejurimile peșteri. Atunci dădu cu ochii de grădina cea frumoasă cu flori și de ogorul cel frumos rânduit. Așa ceva nu văzuse regele încă în viața lui și se bucură peste măsură.

— «Cine v'a învățat acest meșteșug minunat» întrebă el pe oameni din peșteră.

— «Aceasta ne-a învățat Maria cea înțeleaptă, răspunseră barbații, fără a ținea seamă de gheonturile și de semnele femeilor lor, cari nu voiau ca regele să afle despre Maria.

— «Cine este și unde este Maria» întrebă regele? Aratați-mi-o, și va fi soția fiului meu, dacă își vor plăcea unul altuia.

— «Maria ta, ziseră atunci femeile, Maria e urâtă și schioapă, iar fiului tău îi trebuie o soție frumoasă, care se poată sări și juca.»

— «Aduce-ți pe Maria, răspunse regele, nu poate să fie urâtă dacă v'a învățat lucruri așa de frumoase, chiar dacă schioapătă. E schioapă din naștere?»

— «Nu, a mușcat-o un urs de picior, pe când eram la căutat hrană.»

— Bine, vreau s'o văd.

Atunci femeile strigară pe Maria. Regele o luă de mână, o privi în ochi și găsi că era cea mai frumoasă dintre toate femeile și fetele cu toate să șchiopăta puțin. Și regele stătu mai multe zile în peșteră pentru ca fiul său să cunoască pe Maria și pentru ca amândoi tinerii să vadă dacă se potrivesc împreună.

Și Maria plăcu fiului regelui și Mariei îi plăcu fiul regelui.

Și ea se duse cu dânsul în peștera, unde eră palatul regelui, și se făcu soția lui și de atunci înainte nu mai fu batjocorită și luată în răs, fiindcă șchiopăta puțin de un picior.

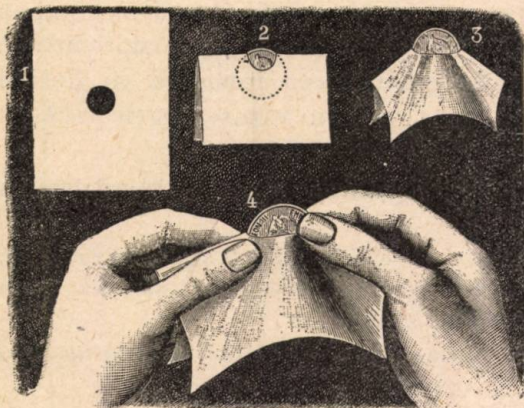
DR. GEORG BIEDENKAPP.

N. N. BOTEZ.

JOC DE PETRECERE

Cum poți trece o monedă printr'o gaură mai mică de cât ea

Pune pe o foaie de hârtie o monedă de ex. de 50 bani. Fă-i exact contururile pe hârtie cu vârful unui creion ascuțit și tae cu foarfecile cereul făcut. Ai făcut acum o gaură prin care moneda de cincizeci de bani poate trece cu ușurință. Acum e vorba de a trece pe aici o

monedă de 2 lei s. ex., fără a rupe hârtia. Aceasta se pare deocamdată cu nepuțință, nu-i așa, căci moneda de 50 bani are un diametru de 18 milimetri, pe când diametrul monetei de 2 lei e mult mai mare, căci are 27 milimetri. Așa dară cum vei face? Chitește hârtia, după diametrul găurei cum se arată în figura 2.

Pune pe diametru moneda de doi lei și apucă, între degetul cel mare și arătătorul dela mâna dreaptă, partea ce ese prin tăetură. După ce ai făcut aceasta cumpănește hârtia cu ajutorul mânei stângi, ținând-o de cealaltă parte cu inelarul mânei drepte. Din cauza elasticității hârtiei, cele două semicircumferințe, cari mărginesc gaura, se apropie una

de alta formând o linie dreaptă și la un moment dat, lărgimea e deajuns spre a lăsa trecere liberă monetei noastre, pe care o tragi fără nici o greutate, deslegând o problemă de geometrie astfel, care la început părea fără deslegare.

FLORIAN D. STĂNCULESCU.

Anecdote despre bărbați renumiți

Richelieu, unul dintre cei mai mari bărbați de stat din secolul al XVII-lea, a ținut în deplină supunere pe Ludovic XIII-lea regele Franței. Regele a suferit mult timp superioritatea ministrului său, însă odată s'a urât de atâta supremație și a izbucnit în sufletul lui vechea răzbunare înăbușită. Odată au ajuns înaintea unei uși și cardinalul, după regulile etichetei, s'a dat la oparte, ca să treacă regele înainte. Dar Ludovic, i-a zis desprețuitor: «Poftește D-ta înaintea, fiindcă doar ești aici stăpân». Dar pe Richelieu, cel cu spirit firm, acestea cuvinte nu l'au adus în confuzie. A pășit liniștit, pe lângă un servitor și luându-i făclia din mână, a zis:

«Măiestate! eu numai ca cel mai de rând servitor purtător de făclie, pot merge înaintea Voastră».

VAL. CRIȘIAN.

DESLEGARI

Problema I dela pag. 142. Etatea tatălui va fi îndoită ca a fiului după 23 ani.

Au trimis rezultate bune din *București*: Irina și Margareta Cichi, Zoe Schuster, Petre P. Dulfu, M. T. Amzulescu-Cotofeni, G. Banu-Putineiu, I. Georgescu-Racoviță. V. Iliescu-Vișina, Ioan I. Mardale-Drănic, C. Nicolescu-Viișoara, H. Popescu-Gostavăț, I. Popescu-Spineni, C. Venescu-Mărghia, Ioan P. Voica-Drănic. *Călărași*: Petre Grigorescu, elev, gimnaziul «Știrbei-Vodă». *Caracal*: Mircea și Virgil Beculescu. *Constanța*: Victor și Alexandru N. Mastero, elevi gimn. «Mircea cel Bătrân». *Gargalac*: Ionel I. Georgescu.(?) N. Dumitrescu, Dim. I. Pascu.

Problema II dela pag. 142. Intâia persoană a avut 1200 și a doua 700 lei.

Nu s'a primit nici o soluție.

Promblema III dela pag. 143. Regimentul a fost compus din 3200 soldați.

Nu s'a primit nici o soluție.

Aritmogriful patritic este: Îmbrăcămințe la femei: marama. Domn român: Mircea. Regat european: Anglia. Peninsulă americană: Alasca.

Deslegări din *București*: Irina și Margareta Cichi, I. N. Duma, liceul «Matei Basarab». Amzulescu T. M. G. Banu, I. Georgescu, V. Iliescu, I. I. Mardale, C. Nicolescu, H. Popescu, I. St. Popescu-Ciolănești, Mih. A. Popescu-Osica, C. Venescu, P. Voica.

Călărași: Petre Grigorescu. *Caracal*: Mircea și Virgil Beculescu. *Chitila*: Paul Bucovineanu. *Constanța*: Victor și Alexandru N. Mastero. *Craiova*: Otilia și Marcela D. Ghibu, Ionel și Olga Pomponiu, Elvira și Atena Pascu. *Focșani*: Alexandrina Oravetz. (?) Dim. I. Pascu.

Ghicitoarea crucei dela pag. 143 este: 1 M. 2 Calafat. 3 Banan. 4 C. 5 Haină. 6 Cuc. 7 Barcă. 8 Bolivia. 9 Vespasian. Literile din patratele cu +, de sus în jos, ne dau *Manciuria*. Au deslegat din *București*: Irina și Margareta Cichi, Zoe Schuster, M. T. Amzulescu, G. Banu, I. Georgescu, V. Iliescu, I. I. Mardale, C. Nicolescu, H. Popescu, I. Popescu, I. St. Popescu, Mih. A. Popescu, C. Venescu, I. P. Voica, Petre P. Dulfu. *Calarași*: Petre Grigorescu. *Caracal*: Mircea și Virgil Beculescu. *Chitila (gara)*: Paul Bucovineanu. *Constanța*: Victor și Alex. Mastero. *Craiova*: Otilia și Marcela D. Ghibu. Elvira și Atena Pascu. Ion și Olga Pomponiu. Filip H. Löbel. (?) N. Dumitrescu.

Aritmogriful dela pag. 144: Ceh, Ortenzia, Socrates, Bârlad, Unghie, Conabiu.

Nu s'a primit nici o soluție.

PROBLEME DE DESLEGAT

I. La o reprezentație dată de elevii liceului din N. s'au vândut 339 de bilete. Biletul pentru locul întâi a costat $1\frac{1}{4}$ lei, cel de locul al doilea $\frac{3}{4}$ lei. Câte bilete s'au vândut de fiecare fel, dacă s'a încasat în total $330\frac{1}{4}$ lei?

MOȘ RADU.

MERSUL PENDULELOR

De câte ori și la ce ore exact, dela miezul nopți până la amiazi, minutarul și arătătorul unui ceas, vor avea între ele o despărțitură de 30 minute?

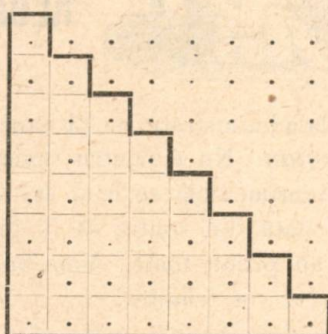
BERCU I. NEGRU.

PROBLEME

II. Intr'o carte de aritmetică chinezească am găsit următoarea problemă:
«Intr'un grajd se află fasani și căprioare, care împreună au 100 de
picioare și 36 de capete. Câți fasani și câte căprioare se află în acel
grajd?»
T. P.

III. Un călător avea la dânsul 32 de monete, unele de câte 10 lei,
altele de câte 5 lei, în total 275 lei.
Câte monete a avut din fiecare fel?
T. P.

ARITMOGRIF

O conșonantă
O plantă textilă
O culoare
Nume bărbătesc
Un sat în județul Muscel
Râu în Palestina
Munte în Persia
Râu în America

Patratele din stânga, de sus în jos, dau numele unui locaș sfânt
creștinesc.

MIHAIL GH. ZLOTESCU, Bacău.

Din aceste 18 linii drepte ce formează aceste 4 pătrate să se dea
afară 9 linii, ca să rămână numele unei zile a săptămânei.

Deslegările în numărul 10.

ANASTASE G. POPA, Maltezi.

Ș A R A D A

Cuvânt mic, dar lucru mare.
 El ar fi cu mult mai mare
 De s'ar face peste mare.
 Nu de mult s'a construit
 Peste-un fluviu renumit
 Un așa ceva mareț,
 D'un Crai falnic și isteț.
 Acelaș cuvânt pe dos
 Însemnează-un lucru mic,
 Care din loc când e scos
 Curge tot, nu lasă pic.

V. A. PREDESCU-Ghidiciu.

POSTA

REDACTIEI

Ronea G. Petre — Caracal. Este la administrație cu 21 bani. *Maior* — Sâncrai. Se va publica. *Alex. Georgian*. Nu e pentru revista noastră. *Val. Crișian*. Pe rând. Dorim ca sentimentele ce le-ai arătat în scrisoarea d-tale să nu slăbească nici odată, din contra să fii în totdeauna român adevărat. *Filip Popescu*. S'au primit toate. Vom culege ce e mai bun. *Grigoriu Pop* — Șimleu. Se vor trimite.

MARE PROBLEMĂ DE DESLEGAT

Patru domni și patru doamne, fiind într'o excursiune, au ajuns la țărmurile unui râu. La țărm se afla o luntre în care nu încăpeau mai mult de două persoane. La mijlocul râului era o mică insulă, pe care se putea ușor debarca din luntre.

Ajunși la malul apei și trebuind să treacă pe celălalt țărm s'a horărat ca toți domnii și toate doamnele trecând să facă popas pe insulă. Totodată s'a pus condiția, ca nici o doamnă să nu fie, atât pe insulă, cât și pe celălalt țărm, decât în societate cu bărbatul ei.

Intrebăm acum pe cititorii noștri cum a trecut această numeroasă societate pe celălalt țărm, îndeplinind toate condițiunile de mai sus?

Rezultatul se va publica în numărul dela 1 Aprilie. La trimiterea rezultatului, pentru ușurința controlului nostru, să se coloreze fiecare păreche cu câte o culoare deosebită.

Cititorii sunt rugați a face cunoscut această problemă la cât mai mulți din cunoscuții lor.

„MINERVA“ INSTITUT DE ARTE GRAFICE
ȘI EDITURA

B-DUL ACADEMIEI, 3. — EDGAR QUINET, 4. — BUCUREȘTI

A APARUT :

POEZII

DE

Costache Negruzzi

Prețul : Lei 1.50.

SAPHO

DE

Alphonse Daudet

TRADUCERE DE

Em. Gârleanu

Prețul : Lei 1.50.

Impresii Literare

DE

Isabela Sadoveanu

Prețul Lei 1.50

**OAMENI
ȘI LOCURI**

DE

Mihail Sadoveanu

Prețul Lei 2.—

Critice

DE

Titu Maiorescu

VOL. III.

Prețul : Lei 1.50.

De vânzare la toate librăriile din țară.

„MINERVA” INSTITUT DE ARTE
GRAFICE ȘI EDITURA

B-dul ACADEMIEI 3. — EDGAR-QUINET 4. — BUCUREȘTI

A APARUT :

Poezii

DE

Mihail Eminescu

EDIȚIE ÎNGRIJITĂ DUPA MANUSCRISE DE

I. SCURTU

PREȚUL : LEI 1.50.

De vânzare la toate librăriile din țară

AMICUL
TINERIMEI

REVISTA
PENTRU
TINERIMEA
SCOLARĂ

BUCUREȘTI
INSTITUTUL
GRAFIC
MINERVA

DIRECTOR:
I. MOISIL

CITIȚI

BIBLIOTECA „MINERVEI”

A 30 BANI VOLUMUL

1. M. Sadoveanu — Dudaia Margareta.	13. N. N. Beldiceanu . — Cea dintâi iubire.
2. L. Andreiew — Guvernatorul.	14. Karl Emil Franzos . — Viața toarea.
3. » » Nuvele.	15. C. Negruzzi . — Traduceri în proză.
4. Prosper Mérimé . — Carmen.	16. N. V. Gogol . — Taras Bulba. Vol. I.
5. M. Eminescu . — Proza literară.	17. N. V. Gogol . — Taras Bulba. Vol. II.
6. T. Robeanu . — Poezii postume.	18. Al. G. Doinaru . — Calugarul Gherasim.
7. Alphonse Daudet . — Scrisori din moara mea.	19. I. Slavici . — Din valurile vieții.
8. Teodor Vărnăv — Istoria vieții mele.	20. Camille Flammarion . — Visuri instelate.
9. Ioan Slavici . — Spiru Călin.	
10. I. Rossignon . — În Livada.	
11—12. I. N. Potapenko . — În slujba adevărată.	

ULTIMUL VOLUM

No. 21.

IVAN TURGHENIEV

POVESTIRI VÂNĂTOREȘTI

De vânzare la toate Librăriile din țară.

REVISTA PENTRU TINERIMEA ȘCOLARĂ

***** CULTURA *****
 MORALA, IUBIRE DE NEAM, ȘTIINȚA,
 ***** MUNCA *****

1123
1910
 APARE DE 2 ORI PE LUNĂ SUB DIRECȚIA
 D-lui 1. MOȘIL. — București

ABONAMENTUL ANUAL:

În România Lei 5
 Afară de România Coroane 15

INSULA ȘERPILOR

DE CARMEN SYLVA

— Fine —

Ici vedea plimbându-se matroane, pe care i se părea că le cunoaște, îmbrăcate cu haine lungi, cu văluri albe, și colo bărbați în togă și mantie, cari păreau, că vorbesc între dinșii cu aprindere despre afacerile publice, tocmai ca în For la Roma. Dar mai înainte de a se fi putut apropia de dinșii, îi eși înainte alergând, o fată încântătoare, îi dete din cap cu încredere într'un chip familiar, îl lua de mână și îi zise:

— Nu mă cunoști sub forma aceasta? Sunt Colubra ta. Vino cu mine să-ți arăt tot.

Și îl târi după ea printre oamenii, cari vorbeau toți limba romană sau greacă, astfel, că pricepea tot ce spuneau. Fețele lor de asemenea îi păreau grozav de cunoscute. Ar fi dorit

aşa de mult să se apropie de unul şi de altul, să vorbească cu ei zicându-le pe nume : Claudius, Plautius, Lucilius, căci lui i se părea c'ar fi curtezani de ai împăratului, pe cari înainte îi vedea în fiecare zi. Dar mica lui călăuză îl apuca de mână cu degetele ei subţiri, mlădioase şi îl târî înainte. Auzi pronunţându-se în jurul său numele artiştilor şi filozofilor greci şi ai oamenilor de stat romani. I se păru ciudat de tot. De când nu mai auzise limba ţării lui ! Numele, care înainte îl lăsau nepăsător, acum făceau să-i sară inima, şi îl făceau să lăcrămeze numai pentru că le auzea.

Mulţi veniră la el cu o expresie de mirare veselă, dar Colubra îl târa de acolo în totdeauna şi bătea chiar cu nerăbdare din picioruşele ei cele încântătoare, dacă nu plecau pe dată, şi-şi încreţea sprâncenele cele subţiri şi fulgera cu privirile în cruntate ale ochilor, cari numai ei mai aminteau ce fusese mai înainte. Odată îşi arată chiar limbuliţa roşie ca un bujor şi aşa de ascuţită par'că ar fi putut să înţepe.

Copii mai nu se vedeau în grădina cea fermecată, şi puţinii, pe cari îi zări poetul, se strecurau trişti, se ţineau tăcuţi de mâni şi priveau cu ochii mari lumea aceea amestecată, veselă, în care părea a fi cu totul străini. Nimeni nu se ocupa de ei, nimeni nu vorbea cu ei, căci fiecare părea a se gândi numai la propria lui bucurie. Ovidiu vru să le spuie câte o vorbă bună, dar şi de lângă dâşii îl smulse Colubra, trăgându-l înainte într'un umbrar foarte ascuns, care se ridica lângă un isvor ce curgea încet. Acolo îi dădu poamele cele mai minunate şi apă să bea, pe urmă se agăţă de o cracă, se mai agăţă de alta cu braţul ei cel alb, şi făcându-şi vânt cu picioarele, zise triumfând :

— Ei, ce zici de mica ta prietină ?

— Că m'a legănat în vis !

— Nici decum, căci nu visezi ! Eşti în insula Şerpilor, în care sunt exilaţi toţi oamenii, cari au minţit în viaţa lor. Odată, la o mie de ani, insula înverzeşte, noi ne dobândim iar formele noastre omeneşti, şi colindăm prin grădina cea fermecată ;

dar dintre oamenii viețuitori numai unul poate să ne vadă și acela trebuie să fie foarte nenorocit și să nu vorbească cu nici unul dintre noi, căci dacă spune o minciună cât de mică, se preface în șarpe, și șarpe rămâne o mie de ani, și mâne nu mai e aici așa frumos.

— Dar pot să vorbesc, fără să mint.

— Da cu mica ta Colubra, sau în Tomi, unde nu ceri de cât pâne și lemne și apă și unde nu îți folosește nimic dacă ești spiritual sau amabil sau mușcător, pentru că nimeni nu te pricepe; în societate însă ai vorbi tocmai ca și dinșii și atunci...

— Dar văd dregători de stat și slujbași, artiști și filozofi, femei foarte stimate și chiar copii mici.

Colubra zâmbi cu milă.

— Toți au spus neadevăruri în viață, și pentru că se tem de dinșii și de limba lor cea mincinoasă chiar și în iad, i'a pus în insula Șerpilor, unde nu pot să facă nici un rău și nu pot de cât cel mult să strige unul la altul și să se sugrume. Pentru copii este nu se poate mai trist, căci sunt așa de străini și nu sunt ai nimărui și nimeni de pe pământ nu își aduce aminte de ei.

Pentru ei chiar această zi de bucurie e tristă, căci ei se simt azi și mai singuri. În seara acestei zile vine luntrașul Caron la țărnul acesta, și cel care a spus adevărul în acești din urmă o mie de ani, poate să se suie în luntrea lui și să meargă cu el în iad. Dar tu să nu aștepti clipa aceea, căci atunci se schimbă toate lucrurile aici. Eu am mare noroc, că am voie să stau cu tine, și tu nu ești în nici o primejdie să rămâi aici în insulă, pentru că din viață chiar îți ispășești păcatele.

— Dar tu ce ai făcut? întreba poetul.

— Eu?

Fata se roși, sări jos de pe craca pe care șezuse, și zise a lene:

— Voiu fi mințit și eu ca ceilalți.

Și-l trase repede înainte lângă niște femei frumoase, care jucau. Se uită împrejur, și puse degetul pe buze; o femeie tânără se apropie de Ovidiu rânjind prietenește și zise:

— Ce, și marele nostru poet este exilat ca și noi de pe pământ și din iad? Sărmâne Ovidiu, acum umbli și tu metamorfoșat? Nu e așa, că oamenii cei deștepți sufer rău aici? Dar ce suntem noi de vină, dacă eram mai deștepți decât ceilalți? Pe scumpa ta tovarășe de multă vreme o cunosc și o iubesc

— Minți! striga Colubra.

În clipa aceea bătrâna fu schimbată într'un șarpe mare, care se repezi la fată șuerând, se încoloci împrejurul corpului ei și ar fi strâns-o de gât, dacă Ovidiu nu ar fi apucat monstrul puindu-și toate puterile și nu l-ar fi smuls și asvârlit departe.

Fata îi săruta mânilor cu foc, și dănțuitoarele îl încununară cu trandafiri și lauri. Atunci se gândi pentru întâia oară ce înfățișare urâtă trebuia să aibă cu hainele învechite și cu obrazul aspru de neras. Dar n'avu vreme să se gândească mult la lucru acesta, căci un băiat mic se înghesui spre el și-l ruga cu umilință:

— Ia-mă cu tine! ia-mă cu tine te rog! voi să fiu așa de drept, așa de drept, ca razele soarelui și așa de curat ca apa de izvor! numai ia-mă cu tine! am văzut, că ești om puternic, și eu am fost puternic, aveam așa de mare putere încât toți băeții se temeau de pumnii mei!

Pe când vorbeau astfel, îi eși dintre buzele cele roșii o limbă mică ascuțită, desfăcută în două la vârf și băiatul se schimbă în ochii poetului într'un șarpe mic de tot, care se încolăci la picioarele sale.

— Nici măcar un ceas nu poți să spui drept, viermușor păcătos! zise Colubra.

Ovidiu se uită cu milă la șarpele cel mic, și nu se mișcă multă vreme, ca să nu-i facă vre-un rău.

Curând însă Colubra îl trase mai departe:

— Nu vezi, că apune soarele?... mi se pare, că aud luntrea lui Caron spintecând valurile netede. Trebuie să pleci d'aici!

Realitatea e urâtă aci, foarte urâtă, tu să rămâi mai bine cu visul cel frumos.

Dar Ovidiu sta la îndoială. Rupse flori și le aduse fetei; se uita departe pe mare, care tocmai se schimba în aur și purpură. Dar ca și noaptea însăși de neagră venea în spre el fără zgomot o luntre cu pânză neagră, răspândind întuneric în jurul ei. Luntrea era mare, dar într'însa era numai un luntraș cu barba albă și cu ochii duși în fundul capului. Mânile lui osoase țineau o prăjină lungă grozav, cu care cârmea luntrea, până ce se lovi și se târșii de nisip. Atunci ridică prăjina din apă, și picăturile ce curgeau de pe ea luceau ca aurul curat, în cea din urmă rază a soarelui.

— Aide! — șopti Colubra învinețindu-se.

Dar Ovidiu sta par'că era pironit locului. Caron ridică prăjina și lovi cu ea în pomi, de răsunară ca bubuitul tunului. Și de odată toate formele se strânsură pe lângă luntre și întinseră mâinile către el rugându-se.

El însă întreba cu un glas adânc, amenințător :

— Cine a spus adevărul o mie de ani ?

— Eu ! eu ! se auzi din toate părțile, dar toți, cari ziseră «eu», se făcură îndată șerpi.

— Eu ! striga o femeie minunată de frumoasă, care își făcu loc din îngrămădeala de dihănii ce se svârcoleau, și al cărei vâl alb fâlfâia luminos în amurgul serei, eu am tăcut o mie de ani, pentru ca să mă pot întâlni în raiu cu cei șapte copilași ai mei !

Și sbură în luntre.

— Și eu ! zise Colubra încet de tot.

— Tu ? întreba Ovidiu trist. Atunci trebuie să mă despart de tine ?

Colubra se uita la poet și pe urmă la luntre :

— Dacă ași putea să rămân fată cum sunt, nu te-ași iubi decât pe tine și numai a ta ași fi.

— O, Colubra ! Taci nu minți !

De abia spusese vorbele acesta, și Colubra se făcu iar șarpe mic, cum fusese mai înainte.

Luntrea lui Caron plecă de la țărm. Atunci pomii se rupseră, florile se făcură pulbere, iarba se uscă și în lumina lunii se zărea din ce în ce mai departe, tot mai departe barba albă a lui Caron și valul alb al femeii, care nu mințise o mie de ani; și pe nisip și prin stufurile de spini se svârcoleau și se târau trupurile de șerpi netede și lucitoare.

Ovidiu se cutremură de groază; se duse cât putu mai repede la luntrea, cu care venise, deșteptă pe vâslași strigând la ei: «Șerpilor!» Ei se frecară la ochi nemulțămiiți și îngânară:

— De aceea am venit noi acilea, ca să vedem șerpi!

— Să plecăm! să plecăm! strigă Ovidiu, care de groază își uitase chiar de prietenul cel mic. Dar când se deslipe de țărm, își aduse aminte și strigă tare:

— Colubă! mica și credincioasa mea Colubă!

Atunci îi răsună la ureche un râs încet, încet de tot, de gâtul lui se încolăci ceva neted și rece, și doi ochi se uitară lung la el, la lumina cea limpede a lunii.

Vâslașii credeau, că poetul a înebunit de tot, căci nu mai vorbi de loc; doar din când în când șoptea:

— O mie de ani... pentru mine!

Și mângâia ceva strălucitor pe gât, care ei credeau, că e vre-o podoabă.

Dar iarăși râzând încet, Colubra îi șopti la ureche:

— Nu te crede prea mult dragul meu prieten; n'am căzut numai pentru tine în minciună. Mi-am găsit iubitul tot în chip de șarpe și trebuind să rămână tot șarpe, și așa vreau să fiu tot ca iubitul meu, până ce om putea să fim unul al altuia!

De atunci insula șerpilor a mai fost odată frumoasă, dar n'a văzut-o nimeni, poate doară cine o mai trăi în anul 2000, și o fi poet!

LACURI CIUDATE

În România sunt multe lacuri prin lunca Dunărei, prin lunca Prutului și prin stepa (pusta) românească, sau cum îi mai zicem noi : prin Bărăgan. Dar toate aceste lacuri sunt stătătoare și doar le scade apa pe timpul verei. În alte țări însă sunt lacuri, cari nu se mărginesc să-și micșoreze numai apa pe timpul verei, dar seacă cu totul. Unele seacă vara, altele iarna, altele primăvara, sau pe toamnă. Și ce e mai ciudat este că ele seacă câte odată pentru mai mult timp, chiar pentru ani întregi ; așa că locuitorii ară și seamănă acolo, unde fusese apă. Apoi iar începe să iasă apa din pământ, lacul din nou se umple cu apă, broaștele, peștii și fel de fel de viermișori de apă din nou încep să mișune pe fosta pășune. Atunci pe acel loc nu se mai aude fâșiitul coasei, ce tăe iarba sau mugetul vitelor, ce pășteau odinioară ; ci numai răcăitul turbat al milioanei de broaște, cântecul păsărilor de baltă și plescăitul lopeților barcagiilor turbură liniștea din jurul lacului ; iar iarna băeții și fetele se întrec patinând pe ghiața lacului.

Apoi iar ca prin farmec dispare apa în pământ și din nou se naște o frumoasă pășune pe fundul fostului lac și așa mai departe.

Unele lacuri dispar numai odată și pentru totdeauna ; aceasta se întâmplă numai în urma cutremurelor de pământ, când departe, în adâncimile pământului, se fac peșteri mari ; atunci pământul crapă și apa lacului se prăbușește în crăpăturile formate. Câte odată se întâmplă ca crăpăturile să se astupe cu noroi ; și atunci se formează lacul din nou.

Printre lacurile, cari dispar regulat în sânul pământului și apoi peste un timp oarecare iar reapar, avem vestitul lac *Circnița* (Zirknitz) din Carniolia, în Austria, așezat nu departe de vestita peșteră dela Adelsberg, într'o căldare mare și închisă. Are o suprafață de vre-o 80 de chilometri patrați și adâncime

de 6 metri. O mulțime de găuri și peșteri a fundului făcut din piatră de var pun în legătură suprafața pământului cu partea lui din lăuntru. Prin aceste găuri lacul primește apa vailor din jur și a ploilor și după cum ploile sunt mai bogate sau mai slabe se umple lacul sau se golește. Dacă ploile sunt prea mari, apa se ridică peste țermuri câte de un metru și mai mult și inundează locurile dinprejur. Apa lacului este bogată în pești, o mulțime de pasări de apă se ascund prin stufișurile lui, iar când s'a uscat se găsesc iepuri și prepelițe, căci iarba crește repede. Multe povești se spun despre acest lac minunat. Așa se zice, că într'unul și acelaș an oamenii primăvara pescuesc, vara ară și adună, toamna vânează și iarna patinează. Apoi sunt și alte astfel de lacuri prin alte țări ale Europei prin America, Asia și Africa.

Dar cel mai curios din aceste lacuri este lacul Drujin, care are o suprafață de 15 kilometri patrați. Acest lac se găsește în marele imperiu rus, care, ca și America, are atâtea și atâtea ciudățenii. El este așezat în guvernământul Novgorod, județul Kirilov, deci la vre-o 300 km. spre miază-zi dela Petersburg. Lacul dispare, dar nu regulat, ci câte odată la 7 ani, alte ori la 3 ani, iar uneori în fiecare an. Iată cum se face dispariția lui :

În colțul dela miazănoapte-apus al lacului se află 5 gropi, cari au câte 32 metri adâncime fiecare și au forma unei pâlnii (tolceriu). Gropile se găsesc nu chiar în lac, ci la o mică depărtare de el și fiecare groapă este unită cu lacul printr'un șanț de $2\frac{1}{2}$ metri adâncime. Lacul însuși n'are nici 2 metri adâncime. Cât este apa în lac, atâta timp sunt pline cele 5 șanțuri și cele 5 gropi. În lac curg neconținut câteva pâraie, iar apa din lac se scurge încet prin șanțuri în gropi și de acolo se duce în pământ. Câtă apă vine în lac atâta se scurge prin gropi, așa că în lac în totdeauna este aceeași cantitate de apă. Dar odată ca prin farmec gropile se deschid la fund și toată apa din lac năvălește în găurele cele mari, ce se formează în fundul gropilor, și dispare în sânul pământului.

Ce se face cu apa, care intră așa de repede și cu zgomot în pământ, nu se știe. Unii spun că în adâncimile pământului ar fi un lac mare, în care se varsă apele lacului Drujin.

După un timp oarecare, care ține câteodată câțiva ani chiar, gropile acelea se astupă și lacul se umple din nou cu apă.

Un alt lac, la fel cu acesta, se găsește tot în Rusia în guvernământul Volhinia, deci aproape de Austria. Acest lac se află în jud. Cremenet, plasa Șum, pe un podiș (platou), și este încunjurat de o mulțime de alte lacuri mici, cari toate își scurg apele lor în el. Lacul are o suprafață de 10 po-goane și în mijlocul său are o groapă ca o pâlnie. În fiecare vară groapa din mijloc se destupă la fund, se formează o gaură mare, care duce până la adâncimi mari în fundul pământului și toată apa lacului se prăbușete deodată cu zgomot groaznic în acea groapă. Când apa se prăbușește, se învârtește cu o iuțea foarte mare.

Un al treilea lac este în guvernământul Cazan, jud. Lapșev, acolo, unde cândva a fost imperiul tătarilor de Cazan. Lacul e mic, dar adânc și într-o zi el s'a prăbușit în pământ, rămânând numai o groapă, în care și azi curge un pârâiaș, care astfel își varsă apele sale drept în sânul pământului.

TEODOR PORUCIC.

REGINA VICTORIA

Regina Victoria a Angliei a fost una dintre figurile cele mai strălucite ale veacului al XIX-lea și ne poate servi ca pildă de femeie, soție, mamă și regină, Urcată la vârsta tânără, de 18 ani, pe tronul celui mai mare regat al lumii, ea a știut să-și îndeplinească, timp de 64 de ani, toate îndatoririle sale spre mulțumirea nu numai a supușilor săi, dar a întregii lumi.

Viața ei se împarte în trei perioade neegale și foarte deosebite.

Întâi fu tinerețea, ocupată cu studii serioase și felurite, apoi domnia de 20 ani d'impreună cu soțul ei iubit și în sfârșit văduvia de 40 de ani, când singură a trebuit să poarte nu numai greutățile familiare, dar și sarcinile foarte mari ale întinsului regat englez.

*

I.

Regina Victoria s'a născut la 24 Mai 1819. Legenda zice că tatăl ei, ducele de Kent, fiul regelui de atunci al Angliei, Gheorghe al III-lea, ar fi zis cu această ocazie în mândria lui de tată: «Uitați-vă bine la ea, va fi regina Angliei».

Cu toate acestea mama sa, o principesă de Saxa-Coburg-Saalfeld, nu vru s'o crească ca pe o viitoare regină, ci îi dădu educația simplă și solidă a unei englezoaice din înalta societate.

Învăță mai multe limbi vii, mai cu seamă franceza, germana și italiană, care le vorbea curent la vârsta de 12 ani; apoi matematicile, geografia chiar și latina — cunoștea bine pe scriitorii Virgiliu, Oraziu, ș. a. — avea cunoștințe și de grecește.

La pian din contră nu avea răbdare, din cauza monotoniei primelor exerciții, dar cu toate acestea trebui să-l învețe.

Viața îi fu strict ordonată. Se scula des de dimineată și se culca de vreme. Ziua îi era împărțită între jocuri, lecțiuni și lucrări de grădinarit, după care se înnebunea. Mama sa, care de cu vreme rămase văduvă, ca s'o crească, se ocupă mult de dezvoltarea ei morală. Biblia trebuia să-i fie citită în toate zilele.

Se cerea de la dinsa regularitatea și exactitudinea; o obișnuiau ca tot lucrul început să-l sfârșească; să nu cheltuiască mai mult decât are; să împartă mila cu socoteală și să observe față de inferiori o politeță (cuviniță) fără greș.

Însoțită de mama sa, călători în toate părțile țării, peste care avea odată să domnească; vizită toate centrele industriale și orașele mai mari, punându-se în atingere cu toate clasele poporului.

La 24 Mai 1837 își serbă majoratul în mijlocul unor strălucite serbări, ce s'au dat în palatul Kensington.

Curând după aceasta, la 20 Iulie acelaș an, unchiul său, regele Wilhelm IV muri și astfel ea rămase moștenitoarea tronului.

Wilhelm al IV fusese om ciudat, foarte cum se cade, dar era iute la fire și de aceea avea veșnic certuri cu copiii săi și cu sora sa, ducesa de Kent. Mai avea și alt păcat: îi plăcea să vorbească mult, așa că la orice prilej era gata să țină o cuvântare. Nu era recepție, la care să nu țină discursuri, nu se dădea un prânz la care să nu toasteze, astfel că adeseori spunea lucruri copilărești. Cu toate acestea a știut să se facă iubit poporului prin bunătatea și familiaritatea sa.

Când Wilhelm al IV își dădu sufletul, arhiepiscopul de Canterbury (citește: Kenterbōri) și lordul Chamberlain, (citește: Cemberlen), care

se aflau la patul mortului, se grăbiră a părăsi numai decât palatul Windsor (citește: Uindsor), reședința regală, pentru a vesti pe principesa Victoria, tânăra moștenitoare a tronului.

Era la ora 5 dimineța, când bătai puternice în uși și zgomotul clopoțelilor puseră în mișcare tot personalul palatului princiar. Nimeni nu îndrăznea însă să tulbure somnul stăpânei. Atunci s'a spus cauza, adică «afaceri de stat», cari nu pot aștepta nici o întârziere.

Tânăra principesă înțelese totul și conștientă de însemnătatea datorilor sale, nu lăsă să aștepte pe cei ce veniau în numele poporului.

Sărind din pat, își puse o roche albă de casă, cu părul despletit și numai cu niște pantofi în picioare, veni cu lacrimile în ochi spre a primi vestea tristă pe care o ghicise. Și atunci, ca și când ar fi fost copleșită de sarcinele, ce de acum înaintea avea a purta, se întoarse cu ochii rugători către arhiepiscop și zise: «Prea sfinte, roagăte pentru mine». Și amândoi ingenuchiară pentru a cere ajutor lui Dumnezeu.

Astfel și-a început Victoria viața de regină, printr'un act de smerenie, de rugăciune, către Cel de Sus.

II.

Încă dela început, cu ocazia primelor sale acte ca regină, Victoria, își câștigă dragostea sfetnicilor săi. Puțin timp după proclamarea sa, de regină, se adunaseră toți reprezentanții nobilimei, ca să-i prezinte omagiile și să depună jurământul de credință. Printre aceștia erau unii foarte bătrâni și înrudiți de aproape cu regina.

Tânăra regină nu cunoștea ceremonialul¹⁾ de acea întorcea mereu ochii la primul minisfru, Melbourne (Melbörn), care îi servea de conducător. În momentul când ducii de Sussex (Sössex) și de Cumberland, (Kömlberlend), amândoi foarte bătrâni, veniră să-i sărute mâna, ea se roși, îi îmbrățișă cu dragoste și zise ducelui de Sussex: «Și dacă sunt regină, sunt și nepoata voastră.»

Chiar dela această primă întrevvedere cu cei mai înalți demnitari ai regatului, ea îi fermecă pe toți prin purtarea sa delicată și prin vocea cea hotărâtă, cu care citi adresa de mulțumire.

A doua zi trebui să se arăte înaintea poporului întreg pentru a se face obișnuita proclamațiune. În sunetele clopotelor regina ieși în stradă, îmbrăcată în negru și foarte palidă. În fața mulțimei adunate se citi formula tradițională a proclamării, la care poporul răspunse prin aclamațiuni călduroase.

¹⁾ Modul cum trebuie să se poarte în împrejurări oficiale.

Regina, închinându-se grațioasă, primea uralele și adânc mișcată de toată această arătare de dragoste și de entuziasmul cel mare, se întoarse la palat și plângând se aruncă în brațele mamei sale.

Odată cu urările sincere ale întregului popor, primi și un alt omagiu, care mișcă tot așa de mult inima tinerei fete. Era o scrisoare dintr'un mic orașel din Germania, care cuprindea următoarele: «Iată-te «regina celui mai puternic regat din Europa. D-zeu să-ți ajute și să-ți «dea puterea de a împlini această înaltă, dar grea misiune. Îți urez o «domnie lungă, ferită și glorioasă. Fie ca ostenele să-ți fie răsplătite «prin recunoștința și dragostea supușilor.»

Iar ca iscălitură era un singur nume: «Albert».

Albert era verișorul iubit al Victoriei. De multă vreme se legase între dînșii o mare prietenie. Albert sau nimeni altul. El era un tânăr silitor, foarte cunoscător în toate ramurile științelor, cunoștea multe limbi și literaturile lor. Încă din primele zile ale domniei Victoria simți trebuința unui braț puternic, pe care să se razime și când, după câteva luni, veni vârul său s'o vadă, să hotări să se căsătorească cu dînsul.

A fost o scenă mișcătoare, zice un martor ocular, membru în consiliul statului, când tânăra regină a trebuit să citească, față de 80 de înalți demnitari, declarațiunea prin care anunța oficial hotărârea sa de a se căsători cu Albert.

Toți consilierii, care erau în împrejurimi veniseră la Londra. Odată toată lumea așezată, ușa se deschise pentru a lăsa să treacă M. Sa, în toaleta de dimineață, purtând o brățară împodobită cu portretul prințului Albert. Citi declarațiunea cu o voce dulce, clară și sonoră, dar mâinile îi tremurau așa de tare, încât deabia putea să mai țină hârtia în mână. Această declarație suna astfel: «Adânc pătrunsă de însemnătatea hotărârei ce am luat, am făcut-o numai după multă gândire și fiind bine încredințată, că binecuvântarea lui D-zeu Cel Atotputernic va asigura fericirea mea casnică și va servi binelui țării.» Și regina avu dreptate. Acest bărbat, pe care l'a ales dintr'o țară străină, îndemnată fiind numai de inima sa, a fost nu numai un soț iubitor, pentru care păstră toată viața aceiași dragoste, dar îi fu și un sfătuitor, conlucrător și călăuză. Constituția engleză nu recunoștea nici un drept aceluia, care purta numele de «prinț-soț». Victoria însă îi recunoscă. Nu lua nici o hotărâre însemnată fără să se sfătuiască cu soțul ei și astfel el luă parte la toate lucrările ei spre binele țării.

La nașterea celui dintâiu copil, Prințul de Walles, regele de acum, regina Victoria, scriind unchiului ei, Leopold al Belgiei, exprimă sentimentele ce-i inspira prințul Albert astfel: «Ași vrea mult să știu cui

va semăna băețelul meu. Înțelegi cât de fierbînți sunt rugăciunile mele și doresc să semene în toate privințile tatălui său.

«Toți avem necazurile noastre, dar dacă viața în casă e fericită, celelalte trec mai ușor. Fericirea mea casnică, dragostea soțului meu, bunătatea lui, sfaturile lui, tovărășia lui înlocuiește totul».

Astfei se îndreptățește bunul renume de care se bucura această gospodărie ideală, modelul căsniciei celei mai depline, care reprezintă în ochii Englezilor marile și frumoasele virtuți familiare, fără de care nu e nici o societate solidă.

Încă un lucru, care dovedește această căsnicie cu drept cuvânt unică. Când se vorbea despre ceremonialul nunții, regina se opuse de a scoate din liturghie — după cum cereau unii — fraza: «Iar femeia trebuie să se teamă de bărbat...»

Se înțelege dar câtă durere a produs moartea timpurie a soțului ei prințul Albert. Doliul reginei a fost doliul întregului popor. Se zice că până și măturătorii de stradă puseseră doliu la pălărie.

III.

După moartea prințului, Regina Victoria trebui să lupte aproape singură cu toate greutatea ce erau legate de domnia țării. Și totuși cum știu să-și împlinască datoria!

Adevărul e, după cum spun toți martorii vieții sale, că ea, atât în faptele sale ca regină, cât și ca persoană particulară a fost o mare personalitate, așa după cum s'a dovedit din primele zile ale domniei ei.

Un istoric scrie că: «Tot ceia ce se spune despre tânăra regină, despre vioiciunea spiritului său, despre bunul ei simț, despre perfectă ei rezervă, despre ușurința cu care îndeplinește multele și grelele datorii ale înaltei sale situații, toate acestea dovedesc minunata impresie ce a produs dela început.

A știut în totdeauna să-și creieze legături cu acei oameni, cari îi folosiau prin sfaturile lor.»

Unul din cei mai buni prieteni ai ei a fost bătrânul Lord Melbourne, în care avea cea mai mare încredere. Într-o zi un scriitor cerându-i voie de a-i dedica o lucrare, ea ceru s'o citească. Încredință lucrarea lui Melbourne și după sfatul său nu primi dedicația.

Ca orice om își avea și ea simpatiile și antipatiile sale. Astfel la început nu putea suferi pe marele ministru Disraeli și cu toate acestea el a fost acela, care îi dădu într-o zi titlul de «Impărăteasă a Indiilor». Aceasta îi produse o bucurie atât de mare încât la 60 de ani, începu să învețe limba indiană.

În toate cestiunile regina Victoria își avea părerile sale proprii. Era mare partizană a întinderii coloniale, ea susținea personal pe acei, cari în țări depărtate apărau ideile sale și măreau gloria Angliei.

Unuia dintre generali săi, cari făcuse mai multe cuceriri îi scrisese următoarele :

«Regina vă exprimă sentimentele ei de mândrie și mulțumire pentru glorioasele victorii câștigate, dar trebuie să primiți și o mustrare și anume : că prea vă expuneți. Viața Voastră este nemăsurat de prețioasă și regina vă roagă să nu vă expuneți așa de mult, după cum vă îndeamnă curajul și să nu vă obosiți atât încât să vă zdruncinați sănătatea».

Această iubire de mamă a arătat-o ori de câte ori își exprima mulțumirea, sau încuraja pe vre-un supus al coroanei.

Când generalul Gordon, unul din cei mai mari exploratori și comandanți englezi, se închise în cetatea Kartum, din Africa, unde muri din cauza imprudenței sale și a neglijenței șefilor, regina simți aceeași suferință împreună cu poporul și aceiași supărare contra guvernului.

Intr'o scrisoare duioasă, adresată surorii eroului, nu ascundea de loc supărarea sa contra celor vinovați.

«Și când te gândești că scumpul, nobilul și eroicul vostru frate care servea cu atâta credință țara și pe regina sa, n'a fost scăpat ! Făgăduelile de ajutor n'au fost ținute, deși le reaminteam atât de des acelora, cari i-au cerut să plece.»

Nimic din ceea ce se petrecea în imperiul ei nu-i era necunoscut. Întreținea cu guvernatorii coloniilor și cu ambasadorii o corespondență voluminoasă.

Lucrările cele multe pentru conducerea țării nu-i dădeau răgaz pentru petreceri. Ea lăsa petrecerile pe seama fiilor și fiicelor sale. Cerându-se însă mereu de familie să apară și la petreceri, odată ea dădu o scurtă notă în marele ziar *Times*, care suna astfel : «Sunt alte datorii mai înalte ca acele de reprezentare, datorii pe care regina trebuie acum să la îndeplinească singură și fără ajutor, datorii care apasă asupra-i fără întrerupere și o zdrobesc de oboseală.»

Pe lângă toate calitățile de regină era dotată și cu calitățile cele mai mari ale inimei : mila și generozitatea.

Astfel în urma revoltelor din Indii, deși trebui să dea o proclamație energică către poporul ce se revoltase, ea totuși se gândi, că tonul manifestului trebuie să fie împăciuitoare, milos și liberal.

Intr'o zi pe când i-se prezintă ca să iscălească osândirea la moarte a unui dezertor, ochii i-se umplură de lacrimi și întreabă pe ministru :

— Nu are nici o scuză în favoarea sa ?

— Nici una Majestate, a dezertat de trei ori.

— Gândește-te încă.

— Ei bine Majestate, cu toate că văd că e un soldat foarte rău, martorii spun că purtarea sa în general e bună și că poate e un om cum se cade.

— O mulțumesc, mulțumesc, strigă regina, după ce iscăli grațierea tremurând de emoție!

Se povestește că două femei, soții de mineri, neavând bani pentru ca să meargă în Noua-Scotie după bărbații lor, au scris reginei cerându-i ajutor.

Regina în urma informațiilor luate le trimise numai decât banii pentru drum.

Se spun nenumărate cazuri de acestea, când regina nu perdea ocașia de a-și ajuta supușii. De câte ori n'a fost găsită la căpătâiul bolnavilor și câți nu i-au rămas recunoscători pe veci pentru astfel de fapte, cari mișcă inima.

Această regină, care niciodată n'a ținut discursuri lungi, care n'a căutat popularitatea zgomotoasă, a sfârșit prin a-și fi câștigat dragostea tuturor Englezilor și rămânând pentru lumea întreagă un model de soție, mamă și regină fără pereche.

(*Othon Guerlac*).

ELENA C. MOISIL.

CÂNELE RECUNOSCATOR

Cele mai multe animale trăesc în libertate, pe câmp și în pădure, în apă și în găuri în pământ, în tot felul, dar întotdeauna deaparte de casele oamenilor.

Numai puține animale sunt prieteni și tovarăși ai omului. Printre aceste e și cânele. Dar cânele n'a fost totdeauna un însoțitor și un supus al omului. Cu aceasta s'a deprins, încet încet, în curgerea vremii.

Acum multe mii de ani trăia și cânele, cum trăește vulpea și lupul, ca feară sălbatecă. Oamenii au făcut din el un animal domestic, care păzește curtea și latră noaptea, când vin hoții și vor să fure.

Dar cine a fost acela care a deprins pe câne să trăească împreună cu omul? Cine a îmblânzit cei dintâi câni?

A! dacă s'ar ști asta! Au trecut multe mii de ani de când s'a uitat numele acelui om deștept, care a deprins întâia oară un câne să stea pe lângă casă și a făcut din el un tovarăș credincios pentru stăpânul său. Dar noi ne putem închipui cum a făcut acel om cuminte pentru a scoate pe câne din sălbătăcie și pentru a-l învăța să se poarte blând cu oamenii cunoscuți. Față de oamenii străini și astăzi cânele se arată încă foarte necivilizat și sălbatec și latră ca și când ar fi gata să muște. Asta o știe oricine a fost lătrat de câni străini.

Acum multe mii de ani trăiau la marginea unui codru două familii.

Colibele lor erau atât de departe una de alta încât nu se vedea de la una până la cealaltă. Omul care locuia într'una din colibe cu nevastă și cu copiii săi era rău și grosolan. Nu ucidea animale numai pentru a le mânca și a-și astâmpăra cu ele foamea, ci ucidea și numai așa, de gustul de a ucide. Ori unde întâlnea un animal, pe câmp sau în pădure, îl ucidea chiar dacă era un animal drăguț și care nu făcea nici un rău. Și când găsea pui mici, cari de abia știau să umble, îi ucidea și pe aceia.

Totdeauna îi plăcea omului celui rău să verse sânge.

Cu totul altfel era omul, care locuia cu soția și copiii săi în cealaltă colibă. El ucidea un animal numai când îi era foame și nu avea nimic alt ceva de mâncat.

Dar când era sătul nu făcea nici unui animal nici un rău.

Ba de multe ori lua pui mici, cari nu știau încă să umble și-i ducea acasă, le dădea de mâncare, ca să nu moară de foame și era bun și blând cu ei. Iar când se făceau mai mari, mai totdeauna fugeau iar în sălbătâcie, căci acolo le plăcea mai mult de cât pe lângă oameni.

Acum se întâmplă odată că omul cel rău și grosolan se duse la vânat în pădure și găsi o vizunie cu căței mici.

Numai de cât voi să-i omoare, cu toate că nu-i eră foame și cu toate că prinsese destul vânat.

Dar iată că veni omul celălalt și-l împedică de a omori căței cei mici. Atunci omul cel rău îl batjocori, dar fiindcă nu era atât de puternic și de sprinten ca omul cel bun, trebui să-și caute de drum. Omul cel bun luă căței cu el acasă, și-i crescû mari. Dar căței nu făcură ca celelalte animale, nu fugiră iar în pădure, ci prinseră dragoste de stăpânul lor; se jucau cu copiii săi, se duceau cu el la vânat, veneau la el când fluera și învățară să-l asculte la orice vorbă.

Numai când se apropia vre-un om străin câinii lătrau și săreau încoace și încolo și ar fi mușcat pe omul cel străin, dacă stăpânul lor nu i-ar fi strigat înapoi și nu i-ar fi legat.

Acum, omul cel rău, din coliba dela marginea pădurei nu fusese de un an pe la omul cel bun și prietenos și nu știă, că în coliba omului celui bun crescuseră câinii credincioși.

Într'o zi hotărî să omoare pe omul cel bun, pe nevasta și pe copiii lui. Vroia să rămăe singur cu familia lui în ținutul acela, iar pe ceilalți oameni și animale, să-i stârpească. Dar la lumina zilei nu îndrăznea să se apropie de omul cel puternic. De aceea așteptă până se făcû noapte și luna polei vârfurile copacilor cu slaba ei lumină argintie.

Atunci omul cel rău plecă la drum. Avea la el o secvre de peatră, grea și ascuțită și cu dânsa voia să crape capul omului celui bun.

Se strecură fără sgomot prin tufişuri pe la marginea pădurei.

În coliba omului celui bun dormeau toţi, tata, mama şi copiii. Nimeni nu auzi cum se apropia omul cel rău. Oamenii cei buni dormeau şi visau cât de mult se iubeau unii pe alţii.

Şi aproape şi-ar fi ajuns omul cel rău ţinta lui de a-i ucide pe toţi, încât nu s'ar mai fi trezit niciodată, dacă n'ar fi simţit câinii că se apropie cineva. Ei începură să latre deodată cu turbare. Atunci omul cel bun şi femeia lui se treziră şi se uitară să vadă ce este. Şi când deschiseră uşa, animalele cele credincioase se repeziră furioase afară şi alergară la omul cel rău, care se apropiase pe furiş şi-l muşcară cu toate că el dădea cu securea.

Acum băgă de seamă omul cel bun, că omul cel rău voise să-l prindă în somn şi să-l omoare. Îşi luă sulita şi se duse la omul cel rău şi-l ucise fiindcă era aşa de rău şi crud.

Iar pe câinii cei credincioşi îi mângâie şi de atunci îi iubi şi mai mult. Ei îl scăpaseră de la moarte şi el băgă de seamă că făcuse bine de-i crescuse şi nu-i omorâse cum făcuse omul cel rău în totdeauna.

Astfel ajunse cânele tovarăşul şi paznicul omului.

Acum nu trecu mult şi se 'ntâmplă o inundaţie mare în tot ţinutul. Un fluviu îşi schimbase albia şi acum se revărsa într'o altă albie. Unde fusese mai înainte pământ uscat, acum era numai apă. Şi aproape să 'nece, apa, în timpul nopţii, pe omul cel bun, pe femeia şi pe copiii lui. Apoi pătrunse în colibă, dar oamenii adormiţi nu prinseră de veste, căci ei nu dormeau la pământ ci pe un pat de lemne.

Dar câinii prinseră de veste, începură să latre şi să sară, şi treziră pe oameni. Atunci fugiră cu toţii încotro nu pătrunsese apa şi a doua zi se duseră într'un loc unde se mai așezaseră şi alţi oameni. Acolo se așezară şi ei şi învăţară pe oamenii de acolo să ţie şi ei câni, cum să-i prindă şi cum să-i crească mari.

Şi de atunci încoace se găsesc în toate curţile la ţară şi în toate hanurile şi în toate casele singuratece din pădure câni ca paznici şi apărători ai omului. Când vin oameni străini, ei latră: că oamenii cei străini sunt buni sau răi, pentru câni e tot una. Cu lătratul, ei vor să dea de veste stăpânului lor că au venit oameni străini. Şi când oamenii se duceau la vânat spre a ucide urşi sau epuri, zimbri sau cerbi, cânele îmblânzit îi ajuta să prindă animalele sălbatice.

Şi astfel ajunse cânele cel dintâi animal domestic folositor.

(Dr. G. Biedenkapp).

N. N. BOTEZ.

AMBROSIU PARÉ

Sunt o samă de oameni cărora le place să învețe. Și de mici, de când au prins gustul literii și până la adânci bătrâne ei nu se satură sorbind mereu cunoștințe peste cunoștințe, îngrămădindu-le în strâmta încăpere a creierilor lor. Dar această lăcomie pentru a ști, a cunoaște tot mai multe, această neobosită stăruință în zmulgerea celor mai frumoase taine din mâinile zgârcitei naturi, n'are decât o singură îndreptățire: binele neamului și al omenirii. Dacă acesta este scopul, atunci omul trebuie să meargă neobosit și mai departe, căci dacă nu lumea, negreșit Dumnezeu îi va răsplăti. Dacă înveți ca să ști numai tu, fără ca să pui știința și inteligența ta în serviciul semenilor tăi, atunci oprește-te. Ești sluga cea nevrednică; ai îngropat talantul în pământ, iar pentru aceasta pedeapsa nu-ți va lipsi.

Ambrosiu Paré a fost omul, despre care putem zice că a iubit pe aproapele său așa cum Mântuitorul cere. Să ascultăm povestea vieții sale, și să ne pătrundem de ea.

Intr'un cătun, aproape de orașul Laval, din departamentul Mayenne din Franța, se născu la 1517, din părinți săraci, un copil, care era să fie într'o zi onoarea părinților și cinstea țării sale, anume Ambrosiu. Tatăl său, zice-se, a fost bărbier, iar Ambrosiu, mai târziu l-a înlocuit. De mic îi plăcea cartea; tatăl său, el singur, l-a învățat să citească, și micul Ambrosiu citia și recita într'una două cărți ce se rătăcise în casa lor.

Intr'o zi, ca în multe altele, câți-va băieți de vârsta lui se jucau prin prejurul lui. Unul dintre ei, alergând și poticnindu-se, cade: fruntea e mai toată jupuită, plină de sânge, și-și pierde conștiința. Ceilalți copii au tulit-o; tânărul Paré, care pân' acum se uita la soții săi, fără însă a lua parte, s'apropie de cel rănit, îi spală rana, și după ce-l bandajă cât putu mai bine, îl puse pe umere și-l duse la părinții lui. Aceasta era un semn, căci tatăl său băga de seamă frumoasele înclinațiuni ale fiului său, și-l trimise la un preot să învețe pentru deocamdată atinește. Ar fi învățat el, și încă cum! dar părintele îl punea mai mult să-i sape grădina, să samene și să plivească. Cu toate acestea, Paré, împins de un bold lăuntric căruia nu i se putea opune, își stărnise câte-va cunoștinți. Un chirurg anume Vialot, dădu peste el; îl văzu, îl observă și-l luă cu sine ca pe un ucenic. Zelul și sârguința lui pentru studiu creșteau din zi în zi. Nu se deslipia de dascălul său, îi plăcea să meargă cu el pe la bolnavi, să le lege rănilor și să facă lăsări de sânge. Având prilej să mergă la Paris, plecă și rămase acolo, căci se simțea chemat de Dum-

nezeu pentru o profesiune a cărei cinste o va ridica la culme. Intră în spitalul cel mare de aici, și'n timp de trei ani cât stătu acolo, lucra cu toată ardoarea încât atrase atenția tuturor. «Aice, ne spune el, avui puțința de a învăța atât o mulțime de lucruri de chirurgie în fața unui nesfârșit număr de boale, cât și știința anatomiei, adică a corpului omenesc.» Un mare profesor dela colegiul regal, văzându-l cât de mult plăcea lui Paré cercetările științifice, vru să-i fie de folos. Pe atunci armatele franceze erau în Italia, la războiu. Paré își arătă dorința de a merge și el în mijlocul soldaților, ca să le poată fi de vre-un folos. Intr'adevăr, s'a dus la (1536), și-a fost scăparea atâtor și atâtor soldați răniți, care, mulțumită îngrijirilor sale, putură să se mai bucure de viață. Tânăr, d'abia de 20 de ani, el era fala tuturor. Era de-ajuns ca el să apară în mijlăcul vre-unui oraș asediat, ca să se aprinză curajul și nădejdea biruinței în sufletele a mii și mii de ostași. Iar el, ori unde ar fi fost. studiă și mângâia. Se 'ntoarse 'n Franța. Ea, recunoscătoare, îl făcu profesor la Colegiul chirurgical. Dar el nu încetă să meargă prin toată țara, prin orașele asediate, pe câmpul de bătaie, aici, își îmbogăția el mintea, aici învăța să iubească sărmana omenire, și aici avea prilejul să scape viața atâtor căzuți, fie soldați, fie generali. Un luptător căpătase o lovitură de lance; tăișul străbătuse printre ochi și nas și răzbise până pe la urechi. Pentru mai marea mirare a tuturor, Paré, zmulge fierul cu niște clește ce-i căzuseră din grabă 'n mâni, pansă și vindecă rana. Acest luptător era ducele Francisc de Lorena.

La 1552, Henric al II, regele Franței numi pe Paré primul său chirurg. De acum începe și mai marea glorie a lui Paré. A fost un fiu de țaran și acum era omul de casă a unui rege. Iată prin urmare că și 'n lumea aceasta meritele oamenilor se răsplătesc. După puțin timp, împăratul Carol-Quintul, în fruntea unei armate numeroase, atacă orașul Metz, apărat de o garnizoană slabă. Câți-va prinți, o parte din nobleța Franței se găseau în rândul asediaților; rănile erau de moarte; tristețea se răspândi și soldații își pierdură curajul. Regele trimise pe Paré. Pie dicile și pericolul de a-și pierde viața nu-l împiedică de a nu se duce și de a nu-și face datoria. «A doua zi a venirii mele, scrie el, mă du-sei sub ziduri; toți prinții și generalii mă primiră cu mare bucurie, mă îmbrățișară, mă purtară pe brațe, strigând că lor nu li mai era frică de moarte, și ar porni chiar răniți de ar fi.»

Intr'o luptă cu Spaniolii, Paré fu prins. Câte barbarii, câte supărări n'a suferit din partea lor! Privea cum înaintea lui, Spaniolii măcelăriau pe compatrioții săi, fără milă, ca niște fiare, și el, sărmanul, nu putea face nimic! Nu mai putea răbda. Se prefăcu într'un soldat, dar fu recunoscut îndată, căci un soldat poate să-și dea viața, dar nu să dea,

cum făcu Paré, cu mulți din cei ce erau gata să se ducă. L'au silit să treacă în serviciul împăratului, dușmanul patriei sale. «Le-am spus nedet, că nu vreau!» zice el, când văzu că stăruințele și amenințările curgeau asupra lui. Un ofițer german, rănit la picior, și rănit rău, scoate pentru un moment pe Paré din fiare, și-i spune: ori îl vindecă și-l scapă, ori dacă nu, atunci va porunci să-l spânzure. Paré îl vindecă și-și scapă viața. Cât patriotism, cât eroism, câtă iubire de oameni în faptele lui Paré! Când se întoarse la Paris, lumea nu mai știa cum să-l primească mai bine și să-i mulțumească. Mai trecură câți-va ani în care timp nu s'a găsit boală unde el să nu fi pus mâna, și să nu fi tămăduit. Luptele nu mai încetau. Pretutindenii unde era durere, Paré nu se mai gândea și nu alegea: vindeca pe toți în numele lui Dumnezeu. Numele lui răsună pretutindenii, vestea doctorului mântuitor a atâtor oameni trecu granițele țării sale, străinii îl rugau să meargă și la ei să le dea vindecare. Insuflețit de dragostea creștină, merse și scapă viața mai multor prinți și căpetenii de oști, dușmani ai țării sale. Avea idei foarte înalte despre arta de a vindeca. Chiar el ni spune: operațiunea medicală, numită chirurgie sau indeletnicirea cu vindecarea oamenilor îmi pare atât de frumoasă, încât zicii, dacă ar fi fost cândva, trebuie să o fi învățat și practicat ei înșiși.» A ajunge până acolo, încât să poți găsi plăcere în împlinirea datoriilor tale către semenii tăi, a da cele mai mari îngrijiri nenorociților, a pune cea mai mare stăruință pentru răniți, pentru cei părăsiți, nevrând nimeni să știe de ei, degerați și porniți pe calea morții, a-i aduna, a-i încălzi la sân, a-i vindeca și a mărturisi că nu tu, ci Dumnezeu i-a vindecat, aceasta însemnează a te fi suit pe o treaptă destul de înaltă a perfecției omenești».

Înainte de Paré, medicii, pe atunci puternici, cufundați în greseli, în deprinderi nefolositoare, urmând calea făgașului, speriaseră lumea cu așa zisele lor îngrijiri medicale. Bolnavii alegeau mai degrabă moartea, decât să cadă în mâinile căsăpești a cetei celei de oameni, ce se numeau medici și cari nu știau altceva decât a tăia fără milă, fără cruțare, și unde trebuia și unde nu trebuia, și aceasta în numele științei. Oamenii trebuie să fie recunoscători lui Paré. El a schimbat metodele barbare, le-a simplificat cu totul, și a dovedit tuturor că felul său de a lucra era cel mai potrivit și cel mai binefăcător, sau cum se zice el a reformat știința chirurgiei. El nu s'a mulțumit să-și exercieze arta cu o deosebită gingășie, și cu reușită neîndoelnică, ci trecu și la urmași roadele nemăsuratelor sale experiențe. Paré nu se mărgini numai la chirurgie; istoria naturală îi era pe deplin cunoscută. Cunoștea o samă de limbi străine, dar mai ales îi plăcea limba italiană, în care vorbea cu Caterina de Medici. Ca orice om mare, nu se putea să n'aibă dușmani. Ce n'au

făcut ca să doboare pe acest om, care nu prin șarlatanii, nu prin fapte urâte și cine știe ce vătămări, ajunse a fi omul de casă al regilor Henric al II-lea, Francisc al II-lea, Carol al IX-lea și Henric al III-lea, ci numai prin stăruința lui neînvinsă în calea dreptății și a binefacerei. Il părără învinovățindu-l că ar fi gândit să otrăviască pe rege. Când auzi Regina, se supără: «Nu, nu, zise ea, Ambrosiu este cel mai bun, este iubitul și bunul nostru prieten; el nu s'a gândit sunt sigură, la această faptă îngrozitoare!»

Caracterul lui Ambrosiu Paré, era a unui adevărat filozof creștin. În faptele sale, ca și 'n scrierile sale găsești pretutindeni știința în folosul celui ce suferă, găsești cea mai mișcătoare dragoste pentru întreaga omenire, vezi geniul care împrășteie lumina, care plămădește, și care triumfează cu modestie. «Eu l-am pînsat și Dumnezeu l'a vindecat», erau vorbele cu care își pecetluia fapta cea bună ce o săvârșise.

Într'o zi de Joi, 20 Decembrie 1590, muri acest mare Apostol al științei sale, plîns de toată lumea. Numele lui deveni legendar. În răstimp de trei veacuri, nimeni nu-l întrecuse în știință, bunătate și iubire de oameni. La 1840, în orașelul Laval se ridică o statuie colosală, care înfățișa bustul lui întreg, ca să fie pildă, că țara nici odată nu uită pe fii săi, cari în viața aceasta s'au străduit, s'au nevoit cum numai puțin știu, și cari și-au închinat știința lor mîntuirii neamului și omenirii întregi.

(După E. du Chatenet

G. MALIN.

ANECDOTE

Ludovic al XIV-lea

Despre Ludovic al XIV-lea, regele Franței, fie-care din curtea sa știa că îi place lingușirea. Dar așa de elegant și fin, ca nepotul său de 8 ani, prințul Henric, nimeni nu știa linguși. Odată regele, întorcându-se acasă dintr'o expedițiune, la întrebare pe prinț, că în timpul absenței sale, ce a învățat? — Într'adevăr nimica! — zise el. — Cum auziam de vre-o învingere a Majestății Voastre, căpătam zi liberă! Astfel când ași fi avut timp să învăț?!

Linné

Linné, marele botanist suedian, a fost profesor universitar de chimie. Odată a venit la dînsul un student tânăr și s'a prezentat la examen. Linné l'a primit cu plăcere și i-a zis: «Acum chiar am timp și putem isprăvi îndată». Tânărul cu o față disperată, se așează pe scaun și Linné îl întreabă: care e cauza ce produce lumina polară?

Această întrebare a adus pe tânăr în încurcătură, care desperat își freaca mâinile, acum se uita la pământ, acum în sus, ca și cum de acolo ar aștepta ajutor, dar înzadar! În fine spăriat bolborosește: Am știut-o D-le profesor, dar am uitat-o! La aceasta Linné, cu o mânie prefăcută se scoală de pe scaun și strigă către tânărul speriat:

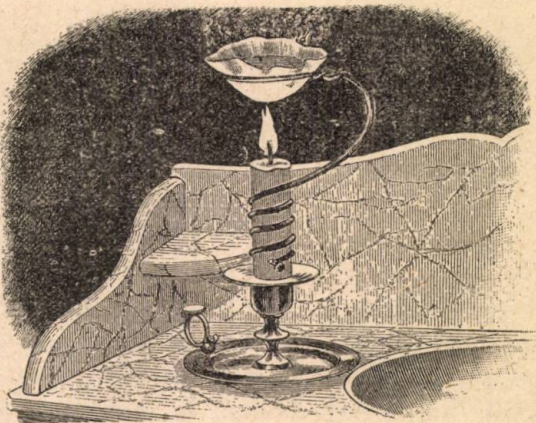
Ce fel de pierdere a științei! D-ta ai fost singurul om, care ai știut și ai uitat, care este cauza luminei polare!...

VALERIU CRIȘANU.

CUM POTI FIERBE APA FĂRA FOC ȘI FĂRA IBRIC

Tăiați o circumferință de 15 centimetri diametru de hârtie mare.

Luați un capăt al unui fir de sârmă și faceți un inel de 7 centimetri diametru; curbați-l apoi în formă de toartă (mănușă) de oală obișnuită, cum se vede în figură, lucru ce vor servi a ține inelul orizontal, apoi restul sârmei răsucindu-l în formă de inele al căror diametru va fi tocmai acela al lumânărei în jurul căruia îl veți pune.

După ce ați făcut aceasta, luați hârtia și bombați-o puțin în palmă pentru a-i da forma concavă și puneți-o pe inel, având grijă ca să rămăe cel puțin o lărgime de 2 centimetri de hârtie deasupra inelului.

Acest lucru vă permite de a vărsa în fărfurioara de hârtie destulă apă pentru ca nivelul său să se susie puțin deasupra cercului, condițiune

trebuincioasă pentru ca experiența să reușească. În sfârșit, aprindeți lumânarea și regulați înălțimea inelului în așa fel ca vârful flăcării să vie în centrul hârtiei, atingând-o ușor.

Țineți sârma în poziția voită înfigând în lumânare, dedesubtul șurubului, un ac, care-i va servi de razim.

După câțva timp, veți vedea apa fierbând în cratița voastră și hârtia va rămâne neatinsă, cu toată apropierea de flacără, pentru că toată căldura produsă de flacără a fost absorbită de apă, pentru a trece din starea licăvitoare în starea de vapori.

FLORIAN D. STĂNCULESCU.

PROBLEME DE DESLEGAT

I. *Problemă.* — Trei unchi voind să înzestreze o nepoată a lor dau împreună o sumă de 144 napoleoni de aur. Cel d'întâi dă cât poate, al doilea întreit ca cel d'întâi, iar al treilea dă cât ceialalt doi. Cât a dat fiecare?

DUMITRU I. PASCU

Elev la școala de Arte și meserii. — Galați.

II. *Problemă.* — Un lanț de aur format din mai multe inele, costă 196 lei. Fiecare inel costă atâți lei câte inele sunt. Care este numărul inelelor?

N. DUMITRESCU.

III. *Problemă.* — Un fiu întreabă pe tatăl său : «de câți ani ești?» Tatăl răspunde astfel : «După cinci ani vârstele noastre vor fi : a mea de cinci ori mai mare ca a ta.» Știind că amândoi aveau 56 de ani, se întreabă ce vârstă avea fiecare?

IOAN I. MARDALE.—Drănic.

STENOGRAFIE (adică arta de a scrie repede)

Un elev a inventat un mod de a scrie repede scurtând vorbele. Eu i-am sfeterisit câteva exemple din caietul său și vi le trimit spre publicare. Iată-le:

1) $\frac{a a a a}{a a a a}$ zile A. 2) $\frac{a}{le}$ vin $\frac{re}{de}$ 3) $\frac{terană}{o}$ $\frac{sol}{e}$ 4) $\frac{nă}{nă}$ $\frac{niță}{niță}$ 5) Apă D.

Cine le va putea citi să trimită redacției «Amicului Tinerimei», — rezultatele.

T. MAIOR, gimnast.

DEZLEGARI

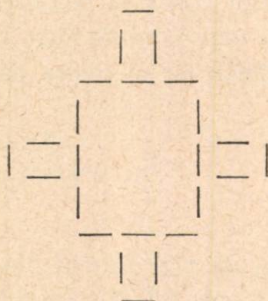
Jocul dela pag. 167 este :

1. Versuri. 2. Nicolae. 3. Masline. 4. Colonia. 5. Cormană. 6. Fân.
7. Oază. 8. Vidra. 9. Maroc. 10. Grâne.

Literele din patratele cu X, de sus în jos dau cuvântul : Solomâzdră.

Au dezlegat din București : Irina și Margareta Cichi.

Problema chibriturilor dela pag. 168 este astfel :

Au dezlegat din București : Irina și Margareta Cichi, Iosif N. Botezan, C. Manolescu, C. M. Popescu, D. Tomescu, Ion Zissu. Gargălăc : Ionel I. Georgescu. Sâncraiuul Muresului (Tnia) : T. Maior. Târgoviste : Grigore V. Basarabescu. Turnu-Severin : Ovid Petrescu.

POSTA

REDACȚIEI

Filip Popescu. — Loco. S'au primit toate. Cu timpul se vor publica din cele alese. Mih. A. Popescu. — Osica și altora. La rând, că iar s'au îngămadit prea multe.

La Redacția «AMICUL TINERIMEI» se găsesc de vânzare exemplare complete și legate, anii II, III și IV, fiecare cu prețul de Lei 4.

Direcțiunea «AMICULUI TINERIMEI» roagă pe toți iubitorii de buna îndreptare a tineretului nostru, cari doresc a colabora, să ne trimită articole potrivite pentru tinerime, scrise într'o limbă adevărat populară și pe înțelesul tuturor.

Tot ce privește abonamentele, expediția, ele se vor adresa Institutului de arte grafice «MINERVA», București, Bulevardul Academiei No. 3. Ce privește redacția, articole, deslegări, etc. se va adresa D-lui I. MOISIL, București, Strada Pietății No. 6.

Tinerilor! Răspândiți revista voastră cât puteți mai mult!

Păstrați numerile spre a le lega la sfârșitul anului!

Toate deslegările să se adreseze D-lui I. MOISIL, STRADA PIETĂȚII No. 6.

Deslegările să se trimită în totdeauna pentru N-rul ce iasă la 15 a lunei până la cel mult la 10 a lunei și pentru numărul ce iasă la 1 a lunei până cel mult la 25 a lunei trecute. Cele sosite în urmă nu se vor mai publica.

Manuscrisele se scriu pe o pagină, lăsând loc gol la dreapta, de vreo două degete.

Manuscrisele se trimit prin poștă nu ca scrisori ci sub bantă scriindu-se pe lângă adresă cuvântul: «MANUSCRIS». Ele coastă în launtru țării 5 bani fiecare 50 grame, iar din străinătate 10 bani 50 grame. Dacă, pentru mai multă încredere, vrei să recomanzi manuscrisul, pentru «recomandare» se plătește deosebit 25 bani.

La orice comandă trebuie să se trimeată banii ÎNAINTE, altminterlea nu se trimit exemplarele cerute.

Nu uitați a vă procura

CALENDARUL MINERVEI

PE 1909

Cel mai frumos și cel mai răspândit Calendar românesc. Splendide ilustrații după pânzele celor mai mari pictori români, precum și vederi după cele mai pitorești poziții, ale României, pe lângă un material literar inedit datorit celor mai distinși scriitori :

A. Vlahuță, G. Coșbuc, I. L. Caragiale, I. Slavici, M. Sadoveanu, Octavian Goga, I. Adam, St. O. Iosif, I. Bârseanu, C. Sandu Aldea, Al. Tzigara-Samurcaș, I. Basarabescu, I. Scurtu, N. N. Beldiceanu, G. Silvan, C. Hodoș, Zaharie Bârsan, Natalia Iosif, Caton Theodorian, Al. G. Doinăru.

6 Suplimente artistice în culori și de o valoare excepțională

PREȚUL : LEI 1.25

Ediție de Lux : Lei 2,—

De vânzare la toate librăriile.

AMICUL
TINERIMEI

REVISTA
PENTRU
TINERIMEA
SCOLARĂ

BUCUREȘTI
INSTITUTUL
GRAFIC
MINERVA

DIRECTOR:
MOISIL

CITIȚI

BIBLIOTECA „MINERVEI”

A 30 BANI VOLUMUL

1. M. Sadoveanu. — Dudaia Margareta.	13. N. N. Beldiceanu. — Cea dintâin iubire.
2. L. Andreiew. — Guvernatorul.	14. Karl Emil Franzos. — Vraji-toarea.
3. » » Nuvele.	15. C. Negruzzi. — Traduceri în proză.
4. Prosper Mérimé. — Carmen.	16. N. V. Gogol. — Taras Bulba. Vol. I.
5. M. Eminescu. — Proza literară.	17. N. V. Gogol. — Taras Bulba. Vol. II.
6. T. Robeanu. — Poezii postume.	18. Al. G. Doinaru. — Călugărul Gherasim.
7. Alphonse Daudet. — Scrisori din moara mea.	19. I. Slavici. — Din valurile vieții.
8. Teodor Vărnăv. — Istoria vieții mele.	20. Camille Flammarion. — Visuri instelate.
9. Ioan Slavici. — Spiru Călin.	
10. I. Rossignon. — În Livadă.	
11—12 I. N. Potapenko. — În slujba adevărată.	

ULTIMUL VOLUM

No. 21.

IVAN TURGHENIEV

POVESTIRI VÂNĂTOREȘTI

De vânzare la toate Librăriile din țară.

REVISTA PENTRU TINERIMEA ȘCOLARĂ

***** CULTURA *****

MORALA, IUBIRE DE NEAM, ȘTIINȚĂ

***** MUNCĂ *****

APARE DE 2 ORI PE LUNĂ SUB DIRECȚIA

D-lui I. MOISIL. — București

ABONAMENTUL ANUAL

În România Lei 5

Afară de România Coroane 5

MICHIDUȚA

Au fost odată doi băieți, cari mergeau în toate zilele împreună la școală. Nu erau frați, dar ședeau în aceeași casă și erau amândoi în clasa întâia, căci unul era tot atât de mare ca și cel-l-alt. Se numeau Nică și Tică. Dar din nefericire nu erau amândoi la fel de silitori; pe când Nică la școală era în totdeauna cu atenția încordată și acasă își făcea temele cu sârguință, Tică făcea fel de fel de comedii în timpul lecțiunei, nu era nici odată atent, ba mai distra și pe ceilalți copii cu nebuniile lui. Temele și-le făcea atât de în grabă și fără de îngrijire încât zilnic era dojenit de dascălii săi.

Între aceștia era și un dascăl bătrân pe care-l iubeau toți copiii, pentru că era foarte bun; acela, ori de câte ori vorbea cu Tică, dădea din cap și zicea: «băiete, băiete, odată și odată tot o să ajungi tu pe mâna lui Michiduța!» Dealtminteri, vorbe

de felul acesta zicea el des, cea mai mare laudă pe care le-o aducea școlarilor, când era mulțumit de ei, era ! «bine, foarte bine, Michiduță are să se bucure».

Acum, dacă-l întrebau copiii cine e acel Michiduță, el râdea și tăcea, totuși une ori zicea : «s'ar putea întâmpla să-l vedeți voi odată». Copiii, în cele din urmă, se obicinuiseră atât de mult cu vorbele acestea ale bătrânului dascăl în cât vorbeau chiar ei între ei de Michiduță, fără să știe ce înseamnă aceasta.

Veni vacanția Paștelui. Școala se închise, copiii aveau liber cincisprezece zile, veseli săreau și se jucau. Nică cel silitor chiar în prima după amiază ce o avu liberă, se așeză la măsuta lui și lucră două ceasuri cu atâta sârguință, încât făcu o mare parte din temele ce le avea și încă le făcu foarte bine. Inchise apoi cartea, sări în sus și strigă foarte vesel : «acum o să se bucure Michiduță !»

«Mă bucur, mă bucur», — zise deodată o voce subțire și foarte curioasă la spatele lui și când Nică se întoarșe văzu o ființă atât de ciudată, cum nu mai văzuse nici odată. Era un om mic, mic de tot, dar bătrân la chip ; când Nică-l privi mai cu luare aminte băgă de seamă, că acest chip sbârțit era făcut dintr'o bucată mare de gumă. Două pete mici de cerneală îi formau ochii, o picătură de ceară roșie gura, părul era făcut din pene de găscă și era alb amestecat cu cenușiu (și era cărunt) ; pe acest cap ciudat purta în loc de pălărie o călimară goală, răsturnată. Trunchiul lui nu era alt ceva decât un ghiozdan mic, bine strâns, brațele amândouă erau niște condeie frumos văpsite și cele zece degete a lui constau din penițe ascuțite ; cu ele ținea un creion, care-i servea drept baston și care avea un capăt elegant de argint. În loc de picioare avea două linii cu cari ciocănea foarte mândru când umbla. Și îmbrăcămintea omulețului era curioasă ; deși trupul i se vedea, purta totuși de asupra o hăinuță deschisă și niște pantalonași largi, alcătuite foarte artistic și foarte drăguț din coperte colorate de caete, pe spate-i atârna o hartă, care-i